

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

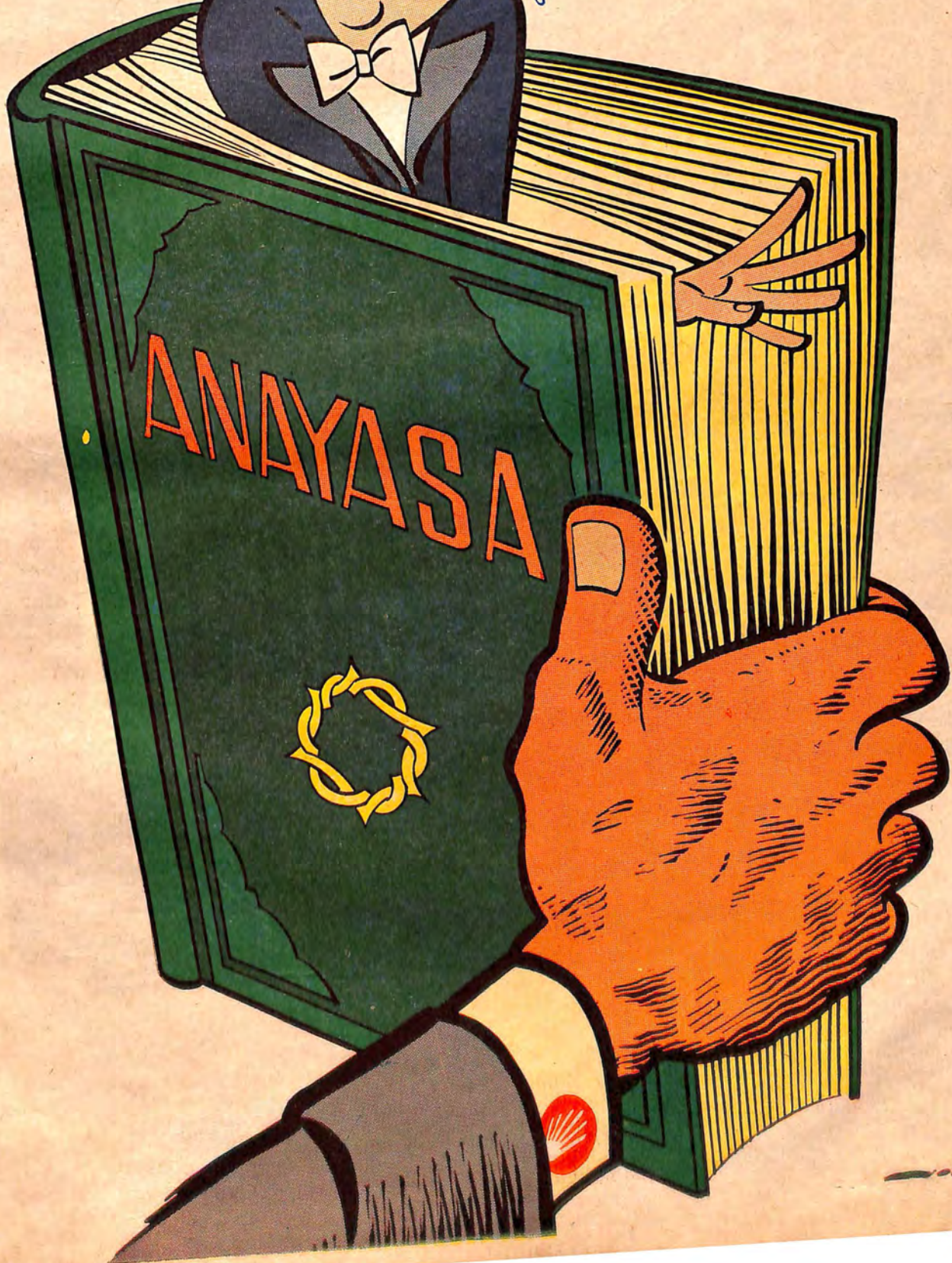
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

AKI

«Milletvekili ödeneklerine yapılan
zam'a C.H.P. Anayasa mahkemesin-
de itiraz ediyor.» — Gazeteler —

— Of Allahım, sen beni sıkıntıdan kurtar!

TÜRKİYE

BANKASI

PARANIZIN
İSTİKBALİNİZİN
EMNİYETİ

(Yeni Ajans: 1405—80)

AKKABA

Yıl: 43 Cilt: 8 Sayı: 17 • Başyazarı: Yusuf Ziya ORTAÇ • 21 Nisan 1965

Adaletsiz Dünya!

GENÇ aydınların bayrağı sosyal adalettir. Millî gelirin yüzde kaçını mutlu azınlık kristal kadehteki şampanyada içiyor, gümüş tepsideki havyar kanapesinde yiyor, hepimiz, ağzımız sulanarak ve dişlerimiz gıcırdayarak biliyoruz... Mutsuz çoğunluk, bayat mısır ekmeğini dere suyuyla banarak, millî gelirin yüzde kaçını dişsiz ağzında geveliyor, onu da biliyoruz!

Yalnız, bu iki bilgimiz arasında uzun bir ancak ekleyim:

Ancaak, profesör Enos'un verdiği rakamlar doğru ise ve Amerikan yardım teşkilatı başkanının yalanlaması doğru değilse!

Ne demiş profesör Enos?.. Türkiye'de demiş, millî gelirin yüzde 32 sini nüfusun yüzde ikisi paylaşıyor.

Bu korkunç iddiayı, daha belirlir bir hale koyalım:

Diyelim ki, millî gelirimiz 30 milyon lira. Nüfusumuz ne kadar? O da 30 milyon... Bunu tam eşitlikle bölerseniz, ne düşer adam başına?.. Birer lira, değil mi?

Hayır... Bu 30 milyonun yüzde otuzikisini, mutlu azınlık kazanıyormuş. Yani yüzelli bin kişi, 30 milyon liranın 9 milyon altı yüz bin lirasını bölüşüyormuş... Adam başına 64 lira!

Geriye kalan yirmidokuz milyon sekizyüzelli bin kişi de, yine geriye kalan yirmi milyon dört yüz bin lirayı paylaşıyormuş... Adam başına 68 kuruş!

İşte mutlularla mutsuzlar tablosu...

Şimdi bu iki ucu birbirine sürttürenler, kıvılcımlar saçan adalet istiyorlar, sosyal adalet!

Ben size bir şey söyleyim: Yer-yüzünde, edebiyatını dinlediğimiz adalet yoktur. Değil sosyal adalet, ilâhî adalet bile!

Tanrı'nın yarattığı hangi ağaç, hangi hayvan, hangi insan bir-biri ile eşittir?..

Şu, dallarında şeftaliler, armutlar, incirler, kayısılar ballanan ağaçlara bakınız.. Bir de halk arasındaki adını söylemekten tiksindiğimiz aylando ağacına: Birinin yemişlerine doyum olmaz, öbürünün yaprağına el sürülmez... Böyle Tanrısal adalet olur mu?

Karga ile muhabbet kuşunu, akreple keleş, aslanla tavşanı hangi ilâhî terazide tartabiliriz acaba?

Şu güzel kıza bakınız: Bir bü-yücü, iki kaş çekmiş alınına, vay vay vay... Hançer misin? Kılıç mısın?.. İki göz bebeği oturtmuş

kırpıklar arasına... Ay ay ay... Hangi kuyumcudadır böyle mücevher?

O ne boy, o ne süzülüş.. Seytan böyle ıslık çalamaz! Fısıkye böyle su fışkırtamaz!

Plâjda, dirseğine yaslanmış, yan yatıyor.. Aman bakmayın: Bel oylumu baş döndürücü bir uçurum! Göbek çukuru, bir sihirli kuyu... Başınız dönmesin, gözünüz kararmasın, düşmeyesiniz, imkânsız!

Ötede bakıyorsunuz, iki kurbağa göz.. İki güdük bacak.. İki uzun kol.. İki torba göğüs... Aman bakmayın... Bir süre cinsel duygularınızı kaybedersiniz!

İkisi de Tanrı yapısıdır bunların.. Bırakınız sosyal adaleti, ilâhî adalet var mı bunda?

Güzelliğin, zekânın, gücün, sağlığın, ömrün eşit dağılmadığı bir dünyada kazanım eşit dağılımını istiyoruz... Lütfen beş kıtanın haritasını önünüze yayıp gösteriniz bana:

— İşte insanlar arası tüm eşitlik şurada var!

Sovyet Rusya'da Kremlin sosyetesinin saltanatı yaşayışını acaba hangi yoldaş rüyasında görebilir?..

Göremez... Çünkü tadılmamış lezzetlerin rüyası da yoktur!

İnsanlar arası eşitliği, başkalarının kazançlarında arıyanlar, kendi öz çevrelerine niçin bakmazlar acaba?..

Ayda beş bin lira kazanan yazarın yanında ayda beş yüz liraya güler yüzle katlanan yazar da var... Aradaki on misli farkın nedenini ben söyleyim: Görgü farkı, bilgi farkı, zekâ farkı, yetenek farkı.. Biraz da ün farkı!

Tıpkı pehlivanlar, tıpkı bok-sörler gibi, herkes, geçim ringinde, kendi ağırlığında güreşiyor, dövüşüyor.

Sosyal adalet, evet... Müslümanlıkta zekât nedir? Paranın ayrı, mahsulün ayrı ölçüde zekâtı? Sosyal adalet.

Gelir vergisi nedir?.. Tek çizgide kalmayan, kazanç arttıkça artan gelir vergisi?.. Sosyal adalet.

Fakir ülkelerde zenginliği suç olmaktan kurtarmak lâzım: Büyük bağışlarla... Sağlık evleri, dinlenme evleri, öğrenci evleri, müzik salonları, sergi salonları, tiyatrolar açarak...

Hâlâ Aylâ'ları, İdil'leri, Suna Kan'ları, Sarıca'ları, Şan sinemasının rutubetli hangarında dinliyoruz!

Hâlâ, sanat ufuklarında sönmez şafaklar açan Penbe Kadın'ın Kenter'lerini göçebelikten kurtaramadık!

Hâlâ üniversitelerimizde Yaman ve Eczacıbaşı armağanından başka armağan yok!

Evet, evet, evet, sosyal adalet istiyoruz, sosyal adalet isteyeceğiz, parmaklarımız arasından kalem düşünceye kadar...

Ama oraklı adalet, çekiçli adalet, hayır, hayır, hayır!

Yusuf Ziya ORTAÇ

— Vergiler artacakmış...
— Bana ne!..
— Tasarruf bonusu kalkacakmış...
— Sana ne!..

GEÇİM DÜNYASI

Adnan Veli

SİNANAY Kâmil, Yıldız Apartmanının zemin katına inip, 2 numaralı kapısını çaldı:

— Hâfız Hanım.. Hâfız Hanım.. İçeriden, bir terlik sürmesi duyuldu. Bir kadın seslendi:

— Kim o?..

— Ben'im Hâfız Ablâ.. Kâmil.. Kâmil..

— Haaa, Kâmil, sen misin?.. Dur, açıyorum..

Açıldı kapı. Kâmil bir temanna çıktı:

— Esselâmunaleyküm.. Vaktisiz geldin ama, kusura bakma ablacığım.. Erken mi uyandırdım yoksa?..

— Ayol, biz çoktan uyandık da, gazetemizi okuyup, kahvaltımızı bile ettik. Şükür de işe gitti.

— Kızlar nerede?..

— Biri berbere gitti, biri de banyoda..

— Var mı bana vereceğin bir şey?..

— Kâmil efendi oğlum, fazla bir şey olmuyor bugünlerde..

— Bâdem şekeri yok mu?..

— Var, iki kilo kadar..

— İyi ya, alayım onları.. Nerenin şekeri bunlar?..

— Hacıbekir'in var, Kamelya Pastanesinin var, biraz da Hâfız Mustafa'nın var..

— Hepsini ne tutuyor?..

— İki kilo ya tutar, ya tutmaz..

— Ne varsa, getir de alalım.. Yalnız ki, renkli bâdem şekerlerini beyazlardan ayır, diye tenbih etmiştim sana..

— Ayırdım ben de..

— Peki, çikolata var mı?..

— Var biraz..

— Bir kilo çıkar mı?..

— Çıkamaz..

— Haydi, hepsini getir de, biraz acelem var benim..

— Hazır, hazır.. Hepsini naylon torbaya koydum zâten..

Kadın, arka odaya geçti. O sırada sokak kapısının zili gene çalındı. Kâmil açtı:

— Buyurun bayan..

— Hâfız Hanım evde mi?..

— Evde.. Buyurun girin içeriye.. Gelir şimdi..

Yeldirmeli, yaşlıca kadın, elinde zerzevat filesi, içeri girdi. Misafir odasının kapısında duran iskemleyle ilişti. Filesinin yere bıraktığı göz ucuyla Kâmil'i, şöyle bir süzdü. O tekinin başı öne eğikti.

Az sonra, elinde torbalarla Hâfız Hanım geldi içeriden.. Misafirini görünce:

— Ayol hoş geldin Celile Hanım, dedi. İyi insan, kendi lâfının üzerine gelirmiş. Biz de sabahleyin seni konuşuyorduk. «Üç gündür uğramadın» diyerekten merak ediyorduk.

— Dün uğrıyacaktım ama kardeşim, bizim Mürüvvet'e söz kestik de, ondan gelemedim..

— Öyle mi?.. Ay vallahi pek sevindim bu işe.. Ayıptır sorması, kiminle söz kestiniz?..

— Mahallebici'nin oğlu Dâniş var ya?.. Onunla..

— Aaaaa, bak Allah için çok iyi çocuk.. Ben onun medhini çok duymuştum. «Ensesine vur, lokmasını al ağzından» derler. Varlıktan yana da, Allah gecinden versin, babasının tek mirasçısı..

— Öyleymiş de, biz de o sebebe kızı veriyoruz..

Kâmil, lâfını kesti onun:

— Hâfız Ablâ, sen onları sonra konuşursun.. Ver şu torbaları bana.. Hımmmm.. Bu beyaz bâdem şekerleri anca 600 gram gelir. Çikolata bu mu?.. Burada bir kilo çıkamaz ki..

— Çıkamaz demiştin ben zâten.. Ne varsa hepsi o..

— 750 gram anca gelir..

— İyi ya.. Onu da 750 gramdan say..

— Hâfız Ablâ, geçen seferden sana, 33 lira bir hesabım vardı. Şimdi

50 lira bırakayım da, gelecek sefere hepsini hesaplarız. Ne borcum kalırsa veririm.. Şimdi acelem var da..

— Olur olur.. Sen yabancı değilsin..

Kâmil, 50 lirayı uzatıp üç torba şekeri aldı. Cebinden çıkardığı gazeteye hepsini sardı. Paketi koltuğuna kısırdı:

— Allahasmarladık Hâfız Ablâ.. dedi. Bir daha ne gün geleyim?..

— Artık, haftaya çarşambaya gel.. Daha önce bir şey olmaz..

— Peki, çarşambaya gelirim.

Celile Hanım, bu şeker alışverişini pek merak etmişti. Kâmil çıkıp gittikten sonra, merakını yenemedi:

— Kuzum kardeşçim, dedi. Biz seninle bu kadar içli dışlıyız. Dünya Ahret kardeşimsin.. Bu bâdem şekeri işine hiç aklım ermedi benim.. Nenin nesi bu iş allasen?..

Hâfız Hanım gülmüştü:

— Ben şimdiye kadar kimseye anlatmamıştım bu meseleyi.. Ne yalan söylüyeyim, gene de anlatmıyacağım. Ama, madem ki gördün, Allahın bildiğini senden saklamıyacağım artık.. Yalnız ki, bunu bir yerde ağzından kaçırırırsen..

— Kör olayım kaçırmam.. Neme lâzım benim?.. Bilirsin, benim ağzım, öyle gazeteci karşısında gevşeyen koalisyon bakanı gibi gevşeyivermez!..

— Benim de zâten sana çok bir itimadım vardır. O huyundan ötürü seni kardeşim gibi severim..

— Eksik olma.. Kalb kalbe karşılır..

— Sen bu şeker işini merak ettin değil mi?..

— Çok merak ettim..

— Ayol, onlar nikâh şekeri, kardeşim..

— Eeee, siz nikâh yaptınız da, onlar arttı mı?..

— Öyle değil hemşire.. Benim kızların ikisi de öğle yemeklerini yer yemez, hemen evden fırlarlar. O gün hangi nikâh dairesinde fazla nikâh varsa, hemen oraya koşarlar. Diyelim ki Beyoğlu Nikâh Dairesinde, üstüste altı, yedi nikâh var.. Kızlar, birbirlerinden ayrı durandıktan, davetlilerin arasına karışırlar.

— Eeee, sonra?..

— Sonracığıma, nikâh kıyılıp da, gelinle damat, gelin tarafıyla da damat tarafı sıraya girip, davetlilerin ellerini sıkıya başladıkları vakit, kapının yanındaki masada da nikâh şekerini dağıtmaya başlamazlar mı?..

— Evet.. Âdet öyledir zâten..

— Hah, işte o vakit bizim kızlar da, sıradan şekeri alırlar. Sonra öbür kapıdan dolaşır, bir daha sıraya girerler. Şeker dağıtan adam, kimlere verip kimlere vermediğini aklında tutacak değil ya.. Böylelikle, bizim kızlar birer kutu şeker daha alırlar.. Yani her nikâhta bize dört kutu şeker düşer kardeşim..

— Vallahi iyi akıl.. Sonra?..

— Sonra, kızların ikisi de öbür nikâhı beklemeye başlarlar.. İlk nikâhın davetlileri gider.. Sonradan gelenler kimi tanyacak?.. Kızlar, o nikâhtan da ikinci kutu şeker alırlar.. Bir de bakarsın ki, akşam eve geldikleri vakit, çantaları dolu.. Eh, ondan sonrası da bana ait helbet.. Ben şekerleri tepsinin içine dökürüm. Bâdem şekerlerinin penbesini, beyazını, yeşilini ayırıyorum. Bazılarının içinden, yıldız kâğıtlı çikolata da çıkıyor. Çikolataları da ayrı koyuyorum tabii.. Sonra da hepsini, Şekerci Boşnak Nuri'nin damadı Şinanay Kâmil'e satıyorum..

— Ne de akıllı fikirli kadınmışsın sen, iki gözüm.. Bari, bu şekerlerden epi bir istifadeniz oluyor mu?..

— Kızların ikisi de nikâh kaçırılmazlarsa, haftada iki yüzle, iki yüz eli lira arası şeker satıyoruz. Ama, iki bayram arası, işler biraz duruncana gitti. Kurban Bayramından sonra, işallah bizim işlerimiz de açılacak..

— Tabii kardeşim.. Bayram ertesi, nikâh daireleri insan almaz vallahi..

— Biz de işte onun için iki aydır dişimizi sıkık. Ama en çok istifademiz tabaklardan oluyor.

— Hangi tabaklardan?..

— Hani, nikâh şekerlerini jelâtin kâğıdına sarmadan önce, küçük bir tabağın içine koyuyorlar ya..

— Eeee?..

— Aman o tabakların ne çeşitleri var, bir bilsen.. Kimisi şekeri porselen tabağa koyuyor. Kimisi cam tabağa koyuyor. Kimisi gümüş taklidi ufak tepsilere koyuyor. Kimisi naylon sepetlere koyuyor. Sen artık, ister bu tabakları kahve fincanının altında kullan, ister sigara tablası niyetine kullan, ister meze tabağı olarak kullan..

— Doğru ya..

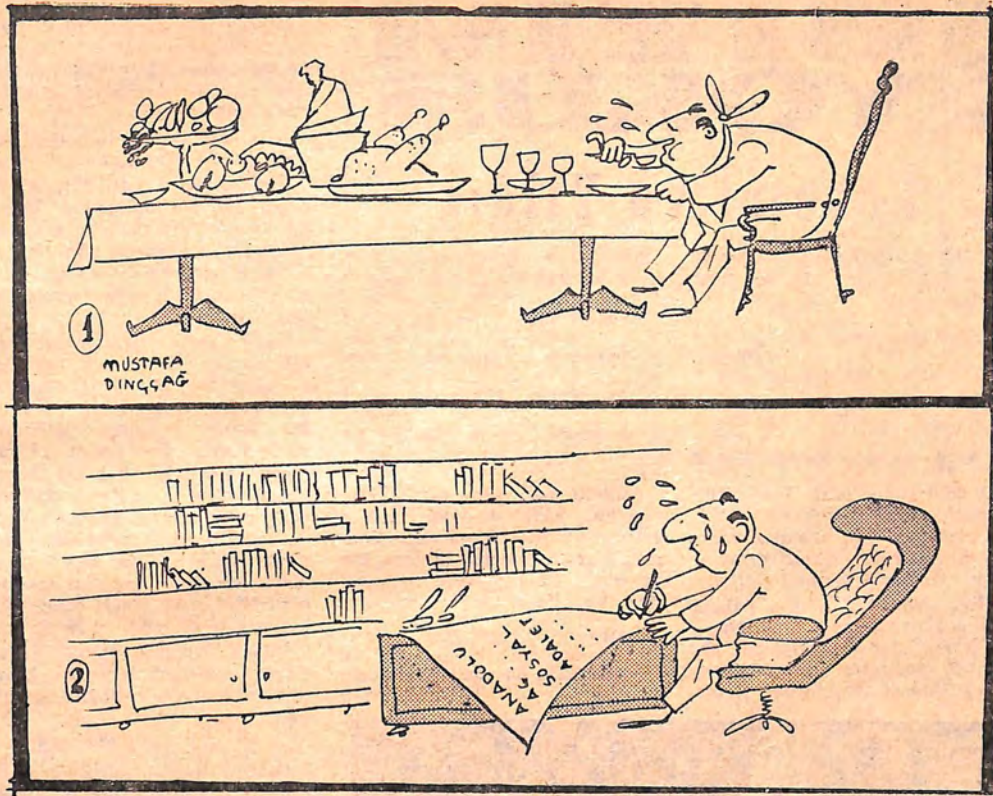
— Ben onları Fatih'te Şekerci Hâzım efendiye satıyorum. Hâzım efendi, çok nikâh şekeri yaptığı için, tabak ihtiyacını benden görüyor. Allah bin bereket versin, oradan da haftada 100-150 lira kadar alıyoruz.

— Vallahi çok iyi.. Senin büyük

C.H.P. Bir gölge kabine kurdu. — Gazeteler —

— Gölge etme başka ihsan istemem!

Bizdeki yazarlar

oğlan Şükrü, işe yaramıyor mu, bu nikâh şekeri meselesinde?..

— Yoooo... Şükrü'yü nikâha yolar mıyım ben hiç?.. Onun işi başka..

— Ne işi onun ki kardeşim?..

— Çiçekçilik yapıyor benim Şükrü'm..

— Çiçekçi dükkânında mı çalışıyor?..

— Hayır hemşireciğim.. Cenaze çiçeklerini topluyor.

— Nasıl cenaze çiçeklerini?..

— Kabristana bir mevtâ görüldüğü vakit, kabrin üstüne de çiçekleri dizmiyorlar mı?..

— Eeeee?..

— İmam, talkını verip ayrıldıktan sonra bizim Şükrü, doğru kabristana gidiyor. Mezarının eline beş lira verdi miydi, kabrin üstünde ne kadar işe yarar, taze çiçek varsa, hepsini topluyor. Akşam üzeri de Taksim Meydanında ayak üzeri satıyor.. Hergün en az elli, altmış lirası vardır benim Şükrü'mün.. Ama, masrafı da ona göre. Gazetelerde cenaze ilanlarını iyi kollamak lâzım, biliilir... Her mezarıcı ucuza çiçek vermiyor, ikili.. Cenazelerin kut olduğu günler, çiçek darlığı da oluyor, üüüüüüü... Kabirden Taksim'e kadar taşımaya, taksi masrafı oluyor, döööööört... Cenaze çiçeklerinin sapları kısa olduğu için, biraz ucuza satılıyor, beeeeeeeşşş... Ama gene de, her bir masarîf çıktıktan sonra, bizim Şükrü, ne yapıp yapar, haftada 300-400 lirayı muhakkak doğrultur.

— Vallahi maşallah.. Kimsenin aklına gelmez böyle işler..

— Tabii kardeşim.. Bu kafanın içindekine akıl demişler. Biz, boşuna evlât yetiştirmedik ki.. Benden de sana kardeş nasihati olsun. İki evlât doğur, biraz serpilldikleri vakit, birini nikâha, birini cenazeye yolla, sen de ara yerde gül gibi geçin.. Hepsini bu kadar.. Ama dur, biz lafa daldık da, sana bir kahve pişirmeyi unuttum. Sıcak su var zaten içeride.. Şimdi pişirir gelirim kardeşim...

Adnan VELİ

Züğürt tesellisi

«Oh!» çekeceğiz atıp bacak bacak üstüne,
Şampanya içeceğiz bardak bardak üstüne,
Buse konduracağız kızıl dudak üstüne!

Bizi eğlendirecek dostun tatlı dillisi,
İnşallah gerçekleşir bu züğürt tesellisi!

Bir ömür hissedilen türlü meşak üstüne,
Hayalî konak kurduk eski çardak üstüne,
Çok istedik uzanmak tüy bir yatak üstüne!

Çevremizi doldursa el sallasak ellisi,
Olmak şey değildir bu züğürt tesellisi!

Övgü ustaya ait, hatâ çırak üstüne,
Geçerler insafsızca bir de matrak üstüne!
Ses alınmaz bu çeşit kırk plâk üstüne!

Millî hava olur mu Arabın «Ya İelli»si?
Buna emek harcamak bir züğürt tesellisi!

Bir sünger çekeceğiz büyük nifak üstüne,
Doğru değil esasen varmak korkak üstüne,
Kodamanlar coşacak bunca «Şak şak!» üstüne!

Biraz daha artacak Fors majör heveslisi,
Hepsinin yaptığı iş bir züğürt tesellisi!

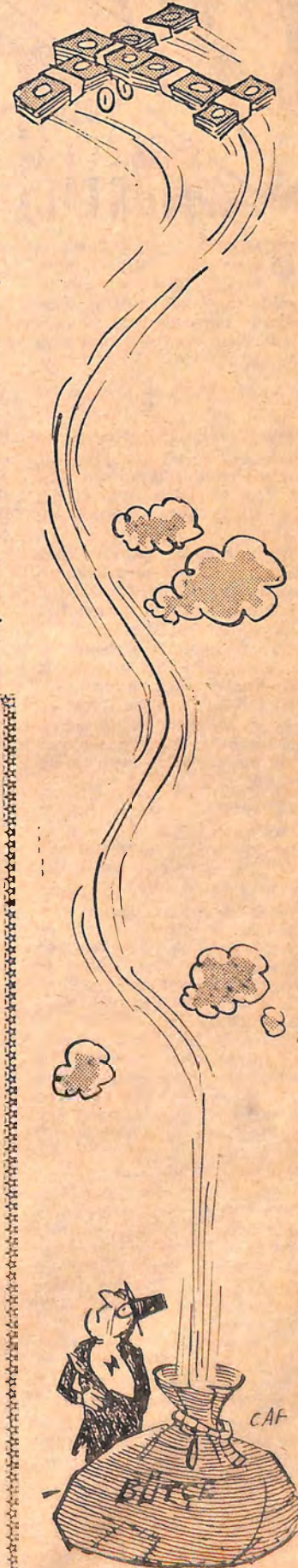
Bir de müzmin züğürtük çökse fırak üstüne,
Nasıl aklına gelir bir gün bakmak üstüne?
Üşürsün alamazsın bir yün kazak üstüne!

Bu denklemin neresi meçhulü ve bellisi?
Çözmeyi ümit etmek bir züğürt tesellisi!

Devrimlere soktular kundak kundak üstüne,
Bir de minnet beklerler yenilen hak üstüne,
Durum açıklanmalı bunca merak üstüne!

Kulağı tırmalıyor kavalın bet seslisi,
Koyun gibi dinlemek bir züğürt tesellisi!..

Salâhattin KUTLU

— Uçtu, uçtu, uçtu!

BİZİM YOKUŞ

Nöbetçi ve Yıldız

BİRİNCİ Dünya Savaşıma girmiştik. Türkiye büyüyecekti. Türkiye Turan olacaktı. Bu kutsal müjdeyi, daha Selânik imparatorluk sınırları içinde iken vermişti bize Ziya Gökalp:

Vatan büyük ve müebbet bir ülkedir: Turan!

İşte o mutlu gün gelmişti. Zekeriya Sertel, Milliye'te idi, Turancı idi o yıllarda. Bir günlük gazete çıkaracaktı ki, adı bile Türkçülerin bayrağı idi: Turan!

Bizim yokuşu çıkarken sağa dönünüz, büyük postahane arkasına, Aşir Efendi caddesine. İşte hemen oracıkta, bir han katı idare evi idi Turan'ın...

Bu gazetenin ilk sayısında ve ilk sayfasında bir manzumem çıktı benim: Türk Ordusu!

Kim der ki, cephe cephe savaşa girmiş bir devletin bakanlar kurulu, her işi bırakıp gencecik bir şairin bu yazısı ile uğraşacak?

Uğraşmış!..

Sadrâzam Sait Hâlim Paşa, elindeki gazeteyi bir ihtilâl bayrağı gibi sallıyarak bir kalkıp bir oturmuş koltuğuna:

— Bu ne cüret?.. Bu ne cesaret?.. Bu ne ihanet?.. Osmanlı ordusuna, İslâm ordusuna, orduyu şâhaneye Türk ordusu denir mi?.. Söyleyin ona, tashih etsin, itizar etsin, Osmanlı milletinden af dilesin!

Nazırlar, gülmelerini zor tutarak yalvar yakar olmuşlar: Kurşuna bakmayın paşam, demişler.. Bir gazetenin iki saatlik ömrü vardır paşam, demişler.. Tashih ile, itizar ile büsbütün dik-kati çekmiyelim, unutulsun gitsin paşam, demişler...

Birkaç gün sonra, İttihat ve Terakki merkez-i umumiyyinin merdiven başındaki encümen odasında Ömer Seyfettin: «Ah cancağazım», diye kahkahalar atarak anlattı. O zaman, daha paşa olmayan dahiliye nazırı Talât bey:

— Aman, demiş, şaire söyleyin, bir daha Türk ordusu demesin... Osmanlı ordusu desin ki, içinde çingene bile bulunsun!

Herkes, mizacına göre kahrmanlık şiirleri yazıyordu artık... Orhan Seyfi Harp İçinde Bahar'ı anlatıyordu:

Bu sene açılan güllerin rengi, Dökülen kanları hatırlatıyor...

İdris Sabih, o adı çoktan unutulmuş, kendisi çoktan toprak olmuş şair, bir şeker bayramı sabahı, Çanakkale'de şehit dü-

şen küçük kardeşini, kalemin-den siyah yaşlar akıtarak anı-yordu:

Kaşından daha çok bıyığın yokken,
Döğüşün yeleli aslanlar gibi...

Biz fitra verdik, sen canını verdin,
Ne acı bir şeker bayramı yaptık!

O günlerde, Türk Yurdu'nda çıkan bir şiirim, Nöbetçi ve Yıldız, beni ondokuz yaşında mektep kitaplarına geçirivermişti. Bunu, Hammer tarihini dilimize çeviren, Nurullah Ataç'ın babası Mehmet Ata bey'e borçluyum. Orta okulların liselerin tek antolojisi «İktıfat» benim Nöbetçi ve Yıldız'ı da almıştı. Artık,

öğrencilerin ezberlediği, törenlerde okunan bir şair olmuştum:

Sükûn indi karanlıkla yorgun denize,
Ufuklarda uğuldayan fırtına dindi.
Ay gecenin elinde bir sedef yelpaze,
Dalgalarda yalın ayak bir kız gezindi...

Nöbette bir asker vardır. Köyünden, yavuklusundan haber getiren yıldızla konuşur. Sonra?.. Karanlığı delen bir ses, bir kurşun... Nöbetçi yere serilmişti... Ve yıldız:

Arkasında beyaz, uzun bir iz bıraktı,
Karanlıkta bir göz yaşı süzülüp, aktı!

— Ooooh... Trafik yok, TRT yok, CHP yok, Bölükbaşı yok... Cennet burasıymış!..

Birkaç gün sonra, Türk Yurdu'nun idare müdürü, Kırım Türklerinden Abdullah Toktamış, yüzünde mutlu bir müjdenin çizgileri gülerken:

— Yusuf Akçora bey, dedi, sizinle görüşmek istiyor...

Yusuf Akçora, Türk Yurdu'nun sahibi idi. Hırçın adamdı biraz. Kelebek gözlüklerinin arkasından kısıp, küçümser gözlerle bakardı insana... İlk defa çıkacak-tım odasına, ilk defa konuşacak-tım kendisi ile...

Türk Yurdu, Ayasofya'da, Toprak sokağına taşınmıştı beş altı ay önce. Bu, güneş görmeyen, her tarafı loş, eski bir konakçı: İki odalı selâmlık bölüğüne Türk Yurdu yerleşmişti, alt kat idare odası idi, üst kat Akçora'nın odası... Harem dairesi, yedi, sekiz odadaydı sanırım. Orada Celâl Sahir oturuyordu: Hanımı, pek genç ölen büyük kızı, babasının ince yapısını taşıyan oğlu Nüzhet ve şimdi Nadir Nadi'nin zeki ve zarif eşi Nevin'le...

Odaya girdiğim zaman Yusuf Akçora bey çay içiyordu. Bana oturduğu yerde, belli belirsiz bir kımlıdanıyla uzattı elini:

— Nöbetçi ve Yıldız şairi!...

Övüyor muydu, sövüyor muydu, pek anlayamamıştım doğrusu...

Sonra, içer misin diye sormadan, semaverden kendi eli ile doldurduğu çayı önüme koydu.

Yalnız çenesinde, tam karakterine uygun, küçük, sivri biraz öne kıvrık bir sakalı vardı Akçora'nın. Konuşurken, kızarsa insanı boynuzlayabilirdi bu sert bu sivri sakalla...

O gün, kaç bardak çay içtiğimi bilmiyorum. Ben fincanı boşalttıkça o doldurmuştu.

Giderken, bu acı adam, birden tatlılaşıverdi:

— Aşağıya geldikçe bana da uğrayınız... Hamdullah Suphi bey, Celâl Sahir bey, sizin iyi bir şair olduğunuzu söylüyorlar...

İkimiz de tuhaf tuhaf gülüm-sedik.

Giderken, Abdullah Toktamış bana ne verdi, bilir misiniz?.. Bir değil, iki değil, tam üç altın!

Yusuf Akçora derginin sahibi idi ama, para işine karışmazdı sanırım. Bu, Celâl Sahir'in şair ölçüsü idi!

Üç altınla ne yaptım bilir misiniz?.. Üstüne bir altın daha koyup Boter'e bir kat elbise ısmarladım!

Boter, yalnız Türkiye'nin değil, dünyanın en usta terzilerinden biri idi. Bir sanatkardı. Seçme İngiliz kumaşından bir esvap, dört lira idi...

Giydiğim gün, Kadıköyüne bir dostun evine gitmiştim yemeğe... Akşam. Moda'da gezerken Faruk Nafiz'i gördüm uzaktan. Tanışmıyorduk henüz. Yanındakilere sormuş:

— Her zaman şık mı gezer böyle?..

Ne tatlı hayâl... Her zaman üç altın getirecek manzumeyi nerde bulayım!

Yusuf Ziya ORTAÇ

PAZARTESİ :

Vâ-Nû Yeni gazetesinin yeni köşesine yerleşti. «Sabahan Sabaha» başlığı altında tiryakiye sabah kahvesi sunar gibi sunuyor yazılarını. Bu arada «Enayi Avcılığı» başlığı altında bir başörtüsünün hikâyesini anlatıyor. Beyoğlunda bir vitrinde görüldüğü başörtüsünün maliyeti 7,5 lira imiş, ama üstündeki satış fiyatı 60 lira.

Ve bu 60 liralık malı satanlar:
— Turistler alır, yerli halka göre değil... diyorlarmış.

Ve Vâ-Nû da diyor ki:

— «Özel teşebbüs pekâlâ. Kâr alıyылâ. Açık gözlülük de dübalâ... Ama...

Nedir bu piyasanın hali? Vallahi piyasanın bu halini de bir kelime ile anlatmak mümkün:

Piyasamız turistik!

Turistik lokanta, turistik otel, turistik kahve...

Ve turistik başörtüsü!

Yakında turistik olmyan hiçbir şey kalmıyacak.

Halk turist olmadığına göre bu turistik piyasada nasıl alışveriş eder bilinmez! Ne yapmalı toptan turistik kıyafete bürünüp, hepten turist mi olmalı yaşamak için?

SALI :

23 yıldan beri devamlı şarap içen Osman Özcan Eskişehirin şarap kralı ilan edilmiş. 38 yaşlarında olan Özcan'ın bu süresinde 50 ton şarap içtiği ve günde ortalama olarak 6 kiloyu mideye yuvarladığı açıklanmış. Doğrusu Osman Özcan tebriğe değer. Hayyam'a taş çıkartacak, Fransız şarapçıları çatlatacak bir şarapçı... Şu ölümlü dünyada şarapla mest olup güntülü gün etmek yolunda 23 yıl az şey mi?

Büyükler:

— Her üzüm tanesinde bir şeytan yatar... derler ama siz ona aldırmayın. Eğer bu söz doğru olsa cehennemin bütün şeytanları şimdi Osman Özcan'ın midesinde olurdu.

Bizim asıl merak ettiğimiz, bunlar değil. Şarap Kırahnın tam 23 yıl her gün 6 kilo şaraba nasıl para yetiştirdiği?

Diyeceksiniz ki:

— Kırıl için paranın lâfı mı olur?

Ama o zaman da ortaya başka bir soru çıkıyor: Osman Özcan şarap içtiği için mi kırıl oluyor, yoksa kırıl olduğu için mi içiyor?

Aslında kimisi unutmak için içer; kimisi gam dağıtmak, ef-

kâr dağıtmak için... Elbet kırıl olmak için de içen vardır.

Adama:

— Niçin içiyorsun? diye sormuşlar.

— Unutmak için.

— Neyi unutmak için?

— Unuttum!

ÇARŞAMBA :

Baş meselesi önemlidir. Baş ol da soğan başı ol demişler. Baştan çıkmak, başa vurmak, baştan kokmak, başa gelmek, başa-baş olmak, başa güreşmek, baş vermek, baş koymak gibi deyimler Türkçede başın önemini belirtir.

Bir de kelle var. Ama o fıkramızın konusu değil. Bizimki baş üstüne:

Adam arkadaşlarından ayrılmış gidiyormuş:

— Böyle başını alıp nereye gidiyorsun? demişler.

— Yok size mi bırakacaktım? demiş.

İnsan başını kimseye bırakmamalı. Kendisi baş olmasa bile kendi başının başı olmaktan vazgeçmemeli.

PERSEMBE :

Milletvekili maaşlarına zam işi halkın ibretle açılan gözleri önünde tartışmalara sebep oldu. Bu arada basındaki parti gazeteleri meseleyi partililik açısından kendilerinin göre yontmak istiyorlar. Meselâ Adalet Partisinin sözcüsü Son Havadis:

— Zam konusunda CHP. liler birbirlerine düştüler... diyor.

Vallahi CHP. mi birbirine düştü, AP. mi düştü? Yoksa bütün milletvekilleri mi düştü? Orası belli değil.

Düşen bir şey var ama, hep bildiğiniz gibi politikacının itibarıdır. Ve düştüğü yerden onu kaldırmak da artık pek kolay değil.

CUMA :

Bir sabah gazetesinde başlık:

— Fındık politikası tenkid ediliyor.

Biliyorsunuz fındık başlıca ihrac mallarımızdan biridir. Karadeniz dolaylarında yetişen fındıklar, ülkemizin başlıca döviz kaynaklarından biridir.

Ama fındık bir yana fındıklılık da önemlidir bizim için...

Siyasette fındıklılık ve ikti-

satta fındıklılık meselesi daima aktüeldir.

Kırdığımız cevizlerle fındıklar yüzünden iç piyasayı bir hayli şaşkına çevirdiğimiz için, fındık meselesi üstünde dikkatle durmalı. Ve bir tane kalma-masıya fındıklarımızı ihraç etme çarelerini araştırmalıyız.

Fındık, milli ürünümüzdür. Ama fındıklılık da yerli ürünlerimizin en önemlisi...

Ah onu da, politikasını da bir sınır dışı edebilirsek...

CUMARTESİ :

Bernard Shaw:

— Dünyanın en namuslu insanları terzilerdir. Çünkü ne zaman yeni bir elbise yaptırmak istesiniz tekrar ölçünüzü alırlar... diyor.

Böyle sözler başlangıçta büyük bir hikmet gibi beğenilse de üstünde biraz durulduğu zaman çorap söküğü gibi sökülür. Zira elbise için müşterinin yenden ölçüsünü almak, namustan değil mecburiyetten ileri gelir. Müşteri ya şişmanlamıştır, ya zayıflamıştır, veya aynı kiloda kalsa bile terzinin içine şüphe düşmüştür.

— Ya ölçüleri değişmişse?.. diye.

Terzinin ölçü almak endişesi, parayı tam almak endişesinden doğduğundan bunu namusa bağlayabilmek için Bernard Shaw gibi bir deha olmak lâzım.

Yoksa alelade bir insan söylese bu sözü:

— Bu da lâf mı yahu? diye omuz silkip geçer herkes.

PAZAR :

Hürriyet gazetesi Almanyada bir halı tüccarını öldüren Esat Selçuk'un hayat hikâyesini ballandıra ballandıra yayınlıyor. Bu Esat Selçuk bakın neler yapmış:

— Libya'da şantajcı, Kıbrıs'ta yuva yıkan, Irak'ta beyaz kadın taciri, Bağdat'ta hırsız ve canı, Küveyt'te casus, Kahire'de televizyoncu, Güney Afrika'da elmas kaçakçısı, Formoza'da gazeteci, Endonezya'da alyon kaçakçısı, Belçika'da dolandırıcı, Almanyada kaatil, 5 kat'ada devlet başkanlarını ve kraları dolandıran...

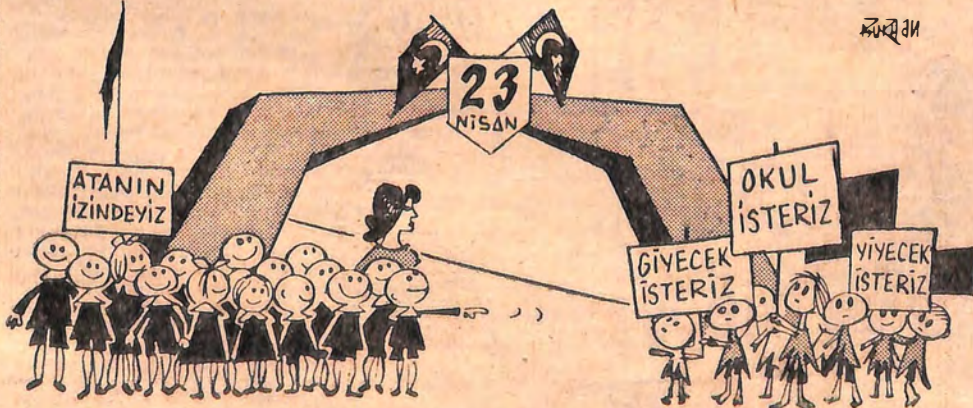
Ve bu adama ne sıfat veriyor gazete:

— Müthiş Türk!

Hay Allah! Vaktiyle dünyada «Müthiş Türk» diye çelik bilekli pehlivanlarımız tanınırdı. Şimdi Müthiş Türk lakabını böyle bir adama mı lâyık görüyoruz?

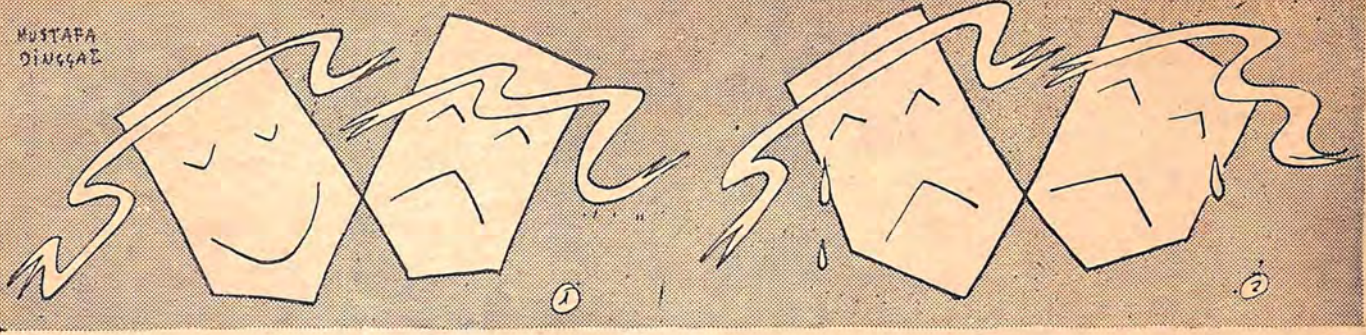
Öylesine müthiş Türk denmez, müthiş olan ve dehşet veren bizim bu hâlimizdir.

Hava polisi kuruluyor.
— Gazeteler —

— Aaa! Bunlar hangi okul öğretmenim?

— Ben hava polisiyim ahab... Orası muntıkam değil!..

Şehir Tiyatrolarına politikacı eli değdi!

İSTANBULDA bulunmadığım için kendisini 7-8 yıldır görmemişim. Bu kadar uzun bir ayrıktan sonra doğup büyüdüğüm şehre tekrar tayıp edilip gelince ilk işim O'nu ziyarete koşmak oldu ve bu ziyaret bir bayram sabahına rastladı.

Osmanlı ordusunun, askerliğe dair yazdığı eserlerle de tanınan bu namılı topçu albayı, şimdi aksakallı seksenlik bir ihtiyar olmuştum. Ama ihtiyarlık O'nu pek az yumuşatmış, dimdik vücudunu ise ancak belli belirsiz şekilde bükülmüştü.

Ben pek küçük yaşta iken bir kalb sektesi ile ölüp giden babamın en yakın arkadaşı idi. Bu sebeple beni yanına almış, kendi öz çocuğu ile beraber büyütmüş, Sultanı'yi bitirince ikimizi de Mülkiye'ye yazdırmış, burasını ikmal edinceye kadar bana olan maddi, manevi yardımlarını bir gün dahi eksik etmemişti.

Allaha şükür muhtaç durumda değildi. Mülkiyeyi bitirince ben memuriyet hayatına atılırken oğlu, ticareti tercih etmiş, zamanla zengin olmuştu. O'nun yanında oturuyordum. Aldığı tekatid maaşı cep harçlığı olarak ihtiyacına fazlası ile kâfi gelmekte idi. Pek sevdiği karısı ölünce hayatta yapayalnız kalmış, oğlunun yanına gitmesine de zaten ihtiyaçtan fazla bu yalnızlık sebep olmuştu.

Maçkadaki mükellef apartıman dairesinin geniş salonunda O'nunla tekrar karşılaşmam beni pek sevindirdi. Çok çökmemişti. Vücutlu hâlâ dimdikti. Yalnız bakışlarına beni telaşlandıracak kadar derin bir bezginlik ve yorgunluk sinmişti. Hayata kendisini bağlayan son bağların dahi artık kopmak üzere olduğu düşüncesine kapıldım.

O sene bayram kısa rastlamıştı. Yılbaşına bir hafta vardı. Vakaa dışarda kar yağıyordu ama apartıman adamakıllı sıcaktı. Fakat O buna rağmen bana üşüymüş gibi geldi. Koca apartımanda bir yaşlı hizmetçi ile başbaşa kalmıştı. Oğlu, gelini, torunları, diğer hizmetçiler meydana görünmüyorlardı. Bayram sabahı ihtiyar babalarını yalnız bırakıp nereye gitmiş olabilirler diye düşündüm, fakat bunu derhal sormayı münasip bulmadım.

Elini öptüm, karşısına geçip oturdum. Biraz sonra kendisinden de öğrendiğim gibi hiçbir yere gidecek değildim ama sanki sokağa çıkmak üzereymiş gibi giyinmişti.

— Şeker al, bak sigara da şurada, oğlum, dedi. Hanife, kahveni şimdi getirir.

Biraz sustu, sonra evvelce baş-

● Cevat Fehmi Başkut

IBRET AYNASI

Bayram sabahında

ladığı bir bahsi tekmiilemeye çalışıyor gibi, başkaca herhangi bir mukaddemeye lüzum görmeden söze devam etti:

— Ben bu saatte camiden gelmiş, bahçede kurbanları kendi elimle kesmiş, konağa girmiş olurdum. Karım, çocuğum, hizmetçiler, usaklar beni taşlıktaki karşılarırdı. Karım, evlenmemizin tarihi ne kadar eskimış bulunursa bulunsun mutlaka gelinliğini tekrar giymiş olurdu.

O zaman âdeti, her genç kadın evlenmesini takip eden ilk bayramda mutlaka gelinliğini yeniden giyerdi. Bu âdet o kadar hoşuma gitmişti ki her bayram tekrarlanmasını kendisinden ben rica etmişim. Oğlumla hizmetçi ve usaklara gelince onlar da benim yaptığım veya hazır aldığım elbiseleri giymiş olurlardı. Beraberce konanın üst katındaki salona çıkar, orada önce karım, sonra çocuğum, niha-

yet hizmetçiler, usaklar birer birer elimi öperlerdi. Ben de hepsine hediyeler ve para verirdim. İşte konakta bayram bu şekilde başlardı. Babanın vefatından sonra yanıma gelince sen de bunları gördün, hatırlaman lazım.

Evlerde bayram hazırlığına 15-20 gün evvelinden başlanırdı. Bir taraftan her yer baştan aşağı silinip temizlenirken diğer taraftan ev halkına bayramlıklarını dikecek kadın terzi çoktan işe girişmiş olurdu. Ahçı bile bayram yemekleri için günlerce evvel hummalı bir hazırlığa geçerdi. Bu hazırlıkların en had devresine girdiği arife gününün heyecanı gözlerinin önünde canlanmıyor mu senin? O gece yeni elbiseleriniz ve ayak-kabalarınızı başucunuza koymadan yatağa girmedenizi hatırlamıyor musun?

Hülâsa bayram umumî bir heyecan, sevinç ve neşe içinde kutlanırdı. Düşmanlar barışır, hasretler dindirilir, derttiller avunur, yoksullar giyinirdi.

Sustu, gözleri daldı. Mevcudiyetimi hatırlatmak, aynı zamanda vedâ etmek üzere:

— Oğlunuzu, torunlarınızı görmeyorum, dedim, yoklar mı? Yüzi acı çektiğini belirten kıvrımlarla buruştu:

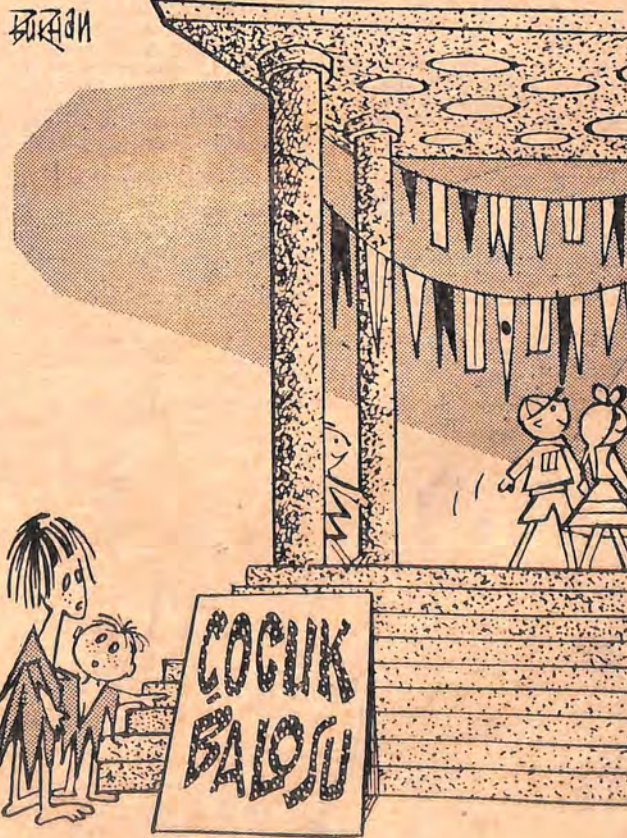
— Uludağa gittiler, cevabını verdi. Üç, dört senedir âdet e-dindiler; bayramı orada geçiriyorlar. Bayram günlerinin misafir bolluğu ve mecburi ziyaretler kendilerini sıkıyormuş. Hanife müstesna, hizmetçileri bile götürüyorlardı. Orada 10-12 gün kalıp dönüyorlardı. Ama bu sene daha erken gelecekler. Çünki efendim, yılbaşı senliği var. Haftaya bugün yılbaşı...

Alaylı alaylı güldü. Salonun bir köşesine şimdiden yerleştirilmiş olan çam ağacını işaretle ilâve etti:

— Sen bilmiyorsun, yılbaşı geceleri artık burası misafirlerle dolup taşıyor. Ev günlerce meyhane gibi kokuyor. Sen de gel-sene oğlum, eğlenirdin.

Daha evvel verilmiş bir sözüm olduğunu hatırladım ve özür dileyerek mîsaade istedim. Ayağa kalktı, beni geçirmek üzere salonun kapısına doğru yürümeye başladı. İşte kendisinden, ağırlaşlığından hiç beklemediğim hareketi bu yürüyüşü sırasında yaptı. Büyük bir sakı içinde gömüldü duran camın yanından geçerken sakıya taktaten düşmüş bacaklarından hiç de umulmayan bir kuvvet ve sür'atle futbolcülerimizi dahi kuskandıracak şahane bir tekme attı. Sonra hiçbir şey olmamış gibi, ciddi, vakur yoluna devam etti.

Cevat Fehmi BASKUT

— Baloda ne yaparlar abla?

— Bilmem... Belki de sıcak yemekler yerler!..

Kepenek !

Çobanların üstünde «kepenek» denen bir nevi katı harmanıye vardır Anadolu'da, kepeden...

Çoban, usta çobansa, garip şekilde alıştırır hayvanları otoritesine... Sürünün üzerinde otorite kurmağa mecburdur çünkü, koyun koyun dağılmasın, kaybolmasın, yarıların üzerinden fazla sarkıtıp kendini parçalanmasın diye sürü! Koyun bu, n'apacağı önceden kestirilmez ki!

Alıştırmanın safhaları vardır, her şeyin olduğu gibi.. Yalnız bazı yüksek mevkilere, insanları alıştırma- dan, tepeden kondururlar bizde... Ama kırdı hayat daha protokolü- dür.. Kır bu!

Çoban koyunu ilk önce kendine tuz'la alıştırır: Bildiğimiz tuz... Neden- se, koyun tuz meraklıdır. Ser- per tuzları önüne ve en asi koyun gelir yalar, ve kuzulaşır... Sonra- m, elinde yalattır tuzu... O ele artık bağlanır koyun, çözülmez bağları!

Bir de kavalı vardır. Müzik me- raklıdır hayvanlar. Müziğin tatlı sihrine koyuverirler kendilerini... Bazen o kaval onları suya kadar götürür ve su içmeden dönerler, eğer çobanın meramı onlara su içirmemek ise!

Hayvan alıştırma sonra efendi- sine, öyle bir hal gelir ki, çoban gider, uykuya dalar bir gölgelikte, sırtından kepenekini çıkarır, koyar koyunların ortasına... Altında «efen- diler» var sanır koyunlar ve boş kepenek korkusundan gene uy- gularlar kendilerini koyun yasası izre!

Korkmayın be boş kepenek'ten!.. Korkmayın be!.. Hâlâ korkuyorsu- nuz!.. Altında çoban yok be!.. Kork- mayın boş kepenekten!

Tabii... Koyunlara söylüyorum!

İnönü'ye hesap sormak!

Bir zamanlar İbrahim Öktem (O zaman D.P liydi):

— «İnönü'ye hesap soracağız!..»

Sonunda CHP. ye geçti, ve İnönü'nün burnunun dibinde Millî Eğit- tim Bakanı oldu.

Fethi Çelikbaş, çok, çok eskiden:

— «İnönü'ye hesap soracağız!..»

Sonunda CHP. li oldu ve İnönü'nün burnunun dibinde Sanayi Ba- kanı!..

Şimdi yeni yeni hesap sorucular zuhur ettikçe, aklıma hep bu eski hesap sorucular geliyor!

Yahu, ben de «İnönü'ye hesap soracağım» diye ilan edeyim de belki bir gün, burnunun dibinde bi'sey- ler olurum!

Oyyy emece (amca)...

Gazeteci arkadaşlar, maden oca- ğı kazasına gidiyorlar. Akşam, işçi- lerin akrabaları geliyor yanlarına, bir cins ağıt yakıyorlar...

— «Oyyy emece» diye yanık ya- nık...

Gazeteci arkadaşımız Fikret Ot- yam, her sese meraklı, bu «Oyyy emece»yi banda alıyor. Ve adamlar gittikten sonra arkadaşlarına saba- ha kadar dinletiyor.

Akşamdan Lapalis Cevat diye anı- lan şirin bir arkadaşımız var. Ya- na yakıla şikâyet ediyordu:

— «Bir oyyy emece yüzünden bizi bütün gece uykusuz bıraktı!»

Mutlu Fikret Otyam... Elâemi uykusuz bırakabiliyor, biz bütün ömrümüzce: «Oyyy emece»ler in- liyoruz da toplumca kimsenin mi- şiltısını etkilemiyor zerre kadar!

Yazısız

Bir nisan!

Milletvekilleri'nin bir nisan şaka- ları da gönüllerince oluyor. Onla- rın gönülleri bambaşka... Bizimki gibi değil... Dehizli, hesaplı, mor mor binlikli!

Bir CHP. li milletvekili, bir CHP. li milletvekiliyle konuşuyor:

— «İsmet Paşayı, haysiyet divanı- na veriyormuşuz!..»

— «Yaaa.. niçin?»

— «5500 liraya karşı olduğundan!»

Habip Burgiba: «Türkiye'de altı günüm bir saniye kadar çabuk geçti» dedi. — Gazeteler —

Vatandaş — Sen onu bir de bize sor... Bir saniyemiz altı gün kadar zor geçiyor!

— «Haaaa...»
Çok normal çıkıyor bu «haaa...»
Birincisi:
— «Guguk... Diyor, bir nisan!..»

Bölükbaşı'nın duası!

Osman Bölükbaşı, konuyu enine boyuna çekistire çekistire Meclis kürsüsünde konuşuyordu... Onun'çin hayatta, prensip varmış, protokol varmış, bir de anayasa varmış... Onu kimse bu üçgenden kopara- mazmış, ölüml bile...

Azcık ileri gittiğini «mantık işlet- mekte» kendisi de kabul etmiş ola- cak ki ilâve etti: «Ölüm nasıl mı ko- paramaz?.. Ruhum öbür dünyadan duasına devam eder de ondan!»

Eh... Bölükbaşının ruhunun dua- larıyla artık sırtımız yere gelmez!

Devlet otoritesi!

Bir vatandaşın bir bakanlığa yaz- dığı dilekçe kaybolur. Sekiz ay ce- vap almayınca «dilekçem n'oldu» diye mektup yazar. Özel kalem mü- dürü daha toydur umuru devlette: «Dilekçeniz kayboldu» diye bir ce- vap yazar müsteşara gösterir. Müs- teşar dehşetle:

— «Bu cevap» der «devlet otori- tesini sarsar... Dilekçesinin kaybol- duğunu söyleyemeyiz kendisine...»

Ve devlet otoritesini sarsınyacak cevabı dikte eder:

«Dilekçeniz anlaşılır lisanla ya- zılmadığından, maksadınız belirti- lememiştir. Tekrar anlaşılır bir Türkçeyle yazmanızı rica ederiz...»

Sağol müsteşarım, senin gibi müs- teşarlar yüzünden bugün devlet oto- ritesi bunca sağlam!

Baston!

O zaman, herkesi herkesle böyle yitigözleştiren o demokrasi yoğ imiş!.. Yüksek makamlar bastonla- rını kaptığı gibi, maiyetlerini ter- biye ederlermiş!..

Bir gün bunlardan biri, odasına giren kaymakamı, bir temiz döv- müş bastonuyla. Her baston darbe- sinde de söylenirmiş:

— «Tahrirat yazarız okumazsı- nız!..»

— «Okursunuz anlamazsınız!..»

— «Anlarsınız, tatbik etmezsi- nizi!..»

Ah ne zamanlarmış o zamanlar... Ya vatandaş, aynı sitemle kimin sırtında bastonunu kira? Kimin?..

Vatandaşın bastonu mu var ki za- ten?.. Amma boş konuşuyorum ben de!

Nimet ARZIK

Karma karışık

Bilsek madde ne değerde,
Kabuk, öz karma karışık,
Hak sözü edilen yerde
Dudak, yüz karma karışık!

Seçim bir kapalı kutu,
Bakarsın başa konar tuğ!
Maaşa kavga, uğultu,
Bin pürüz karma karışık!

Tamamlanmıyor program,
Tedbirimiz gram gram,
Halkı uyutmaktır meram,
Saçma söz karma karışık!

Plânlar rafta yatıyor,
Yoksulluk kalbe batıyor,
Her gelen bir şey atıyor:
Şeker, tuz karma karışık!

Kadere gösterdik rıza,
Fasıl da falso, arıza!
Okuyor uyup bu saza
Bir şantöz karma karışık!

Tuhaflik şurdan başlıyor:
Ağacı onlar taşıyor,
Suçlu suçsuzu haşlıyor,
Açıkgöz karma karışık!

Kurut hasım iliğini,
Dar et fare deliğini,
Kullan pamuk ipliğini,
Bağla, çöz karma karışık!

Aman yar elinden aman!
Yar istiyor naylon tuman!
Yakıyoruz tezek, saman,
Odun, köz karma karışık!

Bizim tartışmamız meşhur:
Son anda paça tutuşur!
Dil süger, yumruk konuşur,
Kafa, göz karma karışık!

Belde kaşık, elde tava,
Plâna değil, pilâva!
Partiler arası hava:
Bahar, güz karma karışık!

Salâhattin KUTLU

Bahar çıgıkları!..

— İmdat diye bağırın siz miydiniz?

— Evet... Ama şimdi vazgeçtim!

Timsah

Ayakkabı mağazasının patronu, yeni tezgâhtar kıza talimat veriyordu:

— Müessesemize gelen bir müşterinin aradığı ayakkabı bizde bulunmaz veya numarası uymazsa ona: «Ayağınıza göre ve istediğiniz modelde size en kısa zamanda ayakkabı yapabiliriz» diyecek ve onu kaçırmıyacaksınız..

Biraz sonra mağazaya sık bir kadın geldi, timsah ayakkabısı istiyordu. Yeni tezgâhtar kız gayet ciddi bir tavırla:

— Kalmadı, efendim dedi, fakat istediğiniz ölçüde size bir iki gün içinde verebiliriz... Timsahınızın ayakkabı numarasını lütfeder misiniz!

— Miskin!.. Hâlâ bir koca bulamadın... Sen

Hediye

Kapıdan girer girmez karısı boynuna atıldı:

— Kocacığım, doğum günün için öyle şık öyle kıymetli bir hediye aldum ki görme..

Kocanın ağız kulaklarına vardı:

— Ah sevgili karım, sen bir tanesin!.. Haydi çabuk göreyim!

Kadın başını salladı:

— Peki, bir dakika, giyeyim de..

Tam üstüne bastın

Mahallede suratsız ve kavgacı olarak tanınan kadının bir gün kocası ölür. Kasapta komşulardan biri yaşlı dul ile karşılaşır:

— Galiba rahmetli uzun zamandır ıstırap çekiyormuş, doğru mu?

— Evet, der kadın hıçkırarak, benimle tanıştığından beri..

Ah şu içki yok mu?

Kilisede papaz bir adamın günahını çıkarıyormuş:

— İçki sizi kaynananızdan nefret ettirdi; içki size bir tabanca aldırttı; içki sizi kaynananızın evine yolladı; içki size silâhı çekti; içki size..

Adam cümlelerin sonunu beklemeden atılır:

— Evet papaz efendi ve içki yüzünden de isabet ettirmedim..

Ev hanımı — Kızım, çamaşır yok.. Yemek
Hizmetçi — Aman hanımefendi, siz bana

udaşların boşanmaya bile başladılar!

Yalnız ortalık.. Ayda dörtyüz lira...
beşyüz vereyim!

İkizler

Sadri, karşılaştığı arkadaşına:
— Bir güzel ikizle nişanlandım.
— Tebrik ederim, dedi arkadaş, yalnız dikkat et, nişanlını öpeceğim derken yanlışlıkla kardeşini öpmeyesin, rezalet olur..
— Böyle bir tehlike yok, kardeşinin koca bir sakalı var!

Oda

Güneş batarken adam kasabanın yegâne otelinden içeri girer. Sahibi hemen yolcuyu karşılar:
— Yalnız ikinci katta boş odam var! der, daha koridorun lambası yanmadı, ama odayı kolaylıkla bulabilirsiniz! Duvarıda çıkıntı teşkil eden putrelden hemen sonraki, numarası 24 tür.
Yolcu yukarı çıkar, karanlıkta el yordamıyla ilerlemeğe başlar. Ama kafası çok sert şir şeye çarpınca bağırarak durur. Merdivenin altına gelen patron seslenir:

— Tamam, geldiniz! Odanız sağdan birinci kapı!...

Nasıl olursa...

Adamın biri dükkâna girdi:
— Bir şişe şarap verir misiniz?
— Kırmızı mı, beyaz mı?
— Farketmez, diye adam cevap verdi, tanıdık bir köre hediye edeceğim!..

Yazıyoruz ama

Sevince olduk başka tip:
Yazıyoruz çala kalem!
Sanki vazifeli kâtip,
Yazıyoruz çala kalem!

Arayıp, koşup terleyip,
Özlü sözcükler derleyip,
Birçok şiir ezberleyip,
Yazıyoruz çala kalem!

Bizi hiç almıyor kale,
Uğruyoruz istiskale,
Güfte, hikâye, makale,
Yazıyoruz çala kalem!
O bir kutup, biz bir kutup,
Yalanını yutup yutup,
Her gün deste deste mektup
Yazıyoruz çala kalem!

Göte, Dante ve Şekispir,
Aşk mezhebinde birer piri!
Zarf, kâğıt sanki kelepçir,
Yazıyoruz çala kalem!

Sevda karışık salata,
Ne sonuç var, ne rabata,
Senet, dilekçe, mazbata
Yazıyoruz çala kalem!

Kadehi fazla taşıyıp,
İmlâ, hece, harf şaşırıp,
«Müsse»den mısra aşırıp
Yazıyoruz çala kalem!

Hazır da biter, stok ta!
Avuç avuç ünlem, nokta!
Diziyoruz bir solukta!
Yazıyoruz çala kalem!

«Çi fayda yavrum çi fayda?»
Boğulduk ufacak çayda!
En az yüz nâme bir ayda
Yazıyoruz çala kalem!

Gönül azdıkça azıyor,
O kız kızdıkça kızıyor,
Kutlu yazdıkça yazıyor,
Yazıyoruz çala kalem!

Salâhattin KUTLU

Meyve fiyatları gittikçe yükseliyor. — Gazeteler —

— Kaç dilim olsun bayan?

Özür dileriz

Sakinılan göze çöp batar derler. Sahiden doğru... Akbaba bizim gözümüz, aman çöp batmasın diye titiriyoruz. Bütün çabamız onun güzelliği için. Her yeni sayı bir eskisinden üstün olsun istiyoruz. Böyleyken, bizi çok üzen yanlışlar oluyor.

7 Nisan tarihli 15 inci sayımızın renkli arka kapağında, dört karikatürden üçünün mevzuları yer değiştirmiş.

Ütânarak okurlarımızdan özür dileriz.

BAKIŞLARI gecelerce karandı. Dolgun vücudunun çağırısından habersizdi. Habersizdi amma üzerinde gezinen bakışın farkındaydı. Hayatla, insanlarla oynayan bir tarafı vardı. O bakışı, üç levent kişi kendini uğurlarken hissetmiş, şuhluğunu arttırmış, kahkahasını tizleştirmişti.

Pencereden bakıyordu güya manzaraya, yan penceredeki «Kavruğun» (Ona hemencekik bu ismi takmıştı) dikizlediğini bile bile...

Tren hızla yol alıyordu özlemler bırakıp özlemler götürerek. «Kavruk» harıl harıl düşünüyordu yan kompartmandaki enfes kadınla geçirilecek bir gecenin tadını... Ürperiyordu içi onun, uğurlayıcılarına gönderdiği öpücükler vücudunda dolaşıyormuş gibi. Hani kıskanmıştı da leventlerden birini...

Pencereden sarkan çelimsiz vücudunun gölgesi duvarlara, ağaçlara, direklerle çarpıyordu. Eğildi yarı beline kadar, tren gürültüsüne karışan cılız sesine mümkün olduğu kadar kandırıcı bir anlam vermeye çalışarak:

«Uğurlar olsun hamfendi» dedi.

Kulağına böcek kaçmış gibi silkindi siyah saçlı baş. Bir adım geriye çekildi. Gittikçe hızlanan tren onu sevdiği insanlardan, İstanbulu koparıyordu. Daha hareketten evvel kararını vermişti ufak tefek adam, geceyi bu kadınla geçirecekti. Çok dinlemişti arkadaşlarından yataklı vagonun iç gıcıklayıcı hikâyelerini... Her yolculuğa çıkışta böyle bir tesadüf ü isterdi gönlü gizliden. Şimdiye kadar böyle sine bir piyango vurmamıştı. Kapısını yavaşça açıp arkası dö-

nük kadını sıvacık ensesinden öpecekti şaaap!..

Ağızına kadar dolu içki bardağını bir yudumda diken korkağın cesaretini duyuyor, yürekle niyordu. Ardından gidilirdi böylesine kıyak dişinin cehenneme kadar. Hem belki bir geceye mahsus kalmazdı beraberlik.. Kadın kendinden hoşlaşırsa!.. (Evelâllah hoşlanırdı da!) Üstünde elbise eriyen dolgun biçimli vücudu, karacanıninkine benzeyen ince bilekli sağlam bacakları, şehvetli kalın dudakları,

Yataklıda BİR GECE!

keskin, kömür karası, ıslıl ıslıl, istekli gözleri görenler şaşkına dönerlerdi.. Amman Allah!

İstanbulda kaldığı süre Be-yoğlu barlarında, karanlık arka sokaklardan daha da karanlık evlerde gönül eğlendirmişti ama böylesini görmemişti...

Çevirdi yavaşça ara kapının tokn-ağını. Vay anasın... Kilitliydi!

Aklına hiç gelmiyen bu engeli yok etmek için olanca gücünü ve sabrını kullandı. İncinen güçsüz parmaklar gevşerken yarı öfkeye döndü pencereye. Sır verecekmişçesine kısıp, yavaş bir sesle:

«Hamfendi... Şu tabiatın güzelliğini birlikte seyretecek» dedi.

Gözler ışıldadı karanlıkta!

— ... Parti başkanı!..

«Beter ol» diye geçirdi içinden nerenin olduğunu anlamadan genç kadın..

Gururu incinmişti. Kaşları belirli belirsiz çatıldı. Sonra, yarı mahcup, yarı masum bir sesle karşılık verdi. «Nasıl olur?.. Gö-rürler!»

Demek... Hahhhaaaaa... Görünmekten başka bir çekintisi yoktu.

Rengini gecelerden çalan siyah gözlerin kahkahalar attığını göremezdi ki Kavruk!

Birden zile bastı, kondüktöre başka bir kompartmana geçmek istediğini söyledi. Anlamak isti-

yen bakışları gezindi etrafta kondüktörün.

— Rahatsız mı oldunuz?

Rahatsız falan olmamıştı. Keyfi öyle istiyordu zahir! Neler, neler görmüştü kondüktör hareketli ömründe...

Ayrılırken iki kompartmanı birbirine bağlayan lăvabonun sürgüsünü çekti gülümsiyerek. Çapkınlık canbazlığına özenmenin ne olduğunu gösterecekti yataklı vagon faresine!

Yeni kuşetinde uzandı rahatçana. Uykuya tam dalacakken tren gürültüsünü bastıran çığlıklarla doğruldu yerinden. Başını koridora uzattı. Ve... Aaaa, Kavruğu gördü... İriyari bir adamın kullı pençesinde havada debeleniyordu. Sıyrılmış mavi yollu pijaması, teki düşmüş terliği, mosmor olmuş yüzüyle Karagözün Beberuhi'sine benziyordu. İriyari adam bas bas bağırıyordu:

— Kondüktör beeeeeeeyyyy... Bu adam koynuma girdi! Hırsız mıdır, sapık mıdır, nedir? Girdi... Üstüme abandı... Heyyy... Kondüktör!..

Kondüktörün hazır yatağa yattığı, izmitten binen bir yolcuydu iriyari adam. Karşılaştı genç kadının şeytan bakışları kondüktörünkiyle, keyfinden baygın...

Kavruk, çizgili pijaması, çıplak ayaklarıyla iriyari adamın pençesinde kıvranıyordu bütün cakasından yoksun...

Tren özlemler bırakıp özlemler götürüyordu olanca hızıyla...

Melâhat Ödekan

Bar

Paris'teki büyük otellerin birinin kapıcısı gecenin ikisinde çalan telefonu açar, bir ses:

— 223 numaralı odanın müşterisiyim der, barın saat kaçta açılacağını öğrenmek istiyorum!

— Yarın sabah, saat dokuzda müsyö! diye cevap verir kapıcı. İki saat sonra telefon gene çalar:

— 223 numaranın müşterisi... Bar saat kaçta açılıyor?...

— Üzgünüm, ama saat dokuzdan önce açılmayacak der kapıcı. Saat altıda telefon gene çalar:

— 223 ün müşterisi der, kelimeleri güçlükle telâffuz eden bir ses, bar saat kaçta açılıyor? — Saat dokuzda müsyö! Size birkaç kere söyledim!..

Nihayet saat 8 buçukta, hıçkırıklarla kesilen aynı ses, ama bu sefer belli belirsiz:

— 223 nu... nu... maralı ooo... damn müşterisiyim der, ba... a...ar saat kaçta açılıyor?

Sabrı tükenen kapıcı bağırır:

— Saat tam dokuzda! Yarım saat sonra gidebilirsiniz!..

— Gitmekten bahseden kim?.. der, sadece buradan çıkmak istiyorum!...

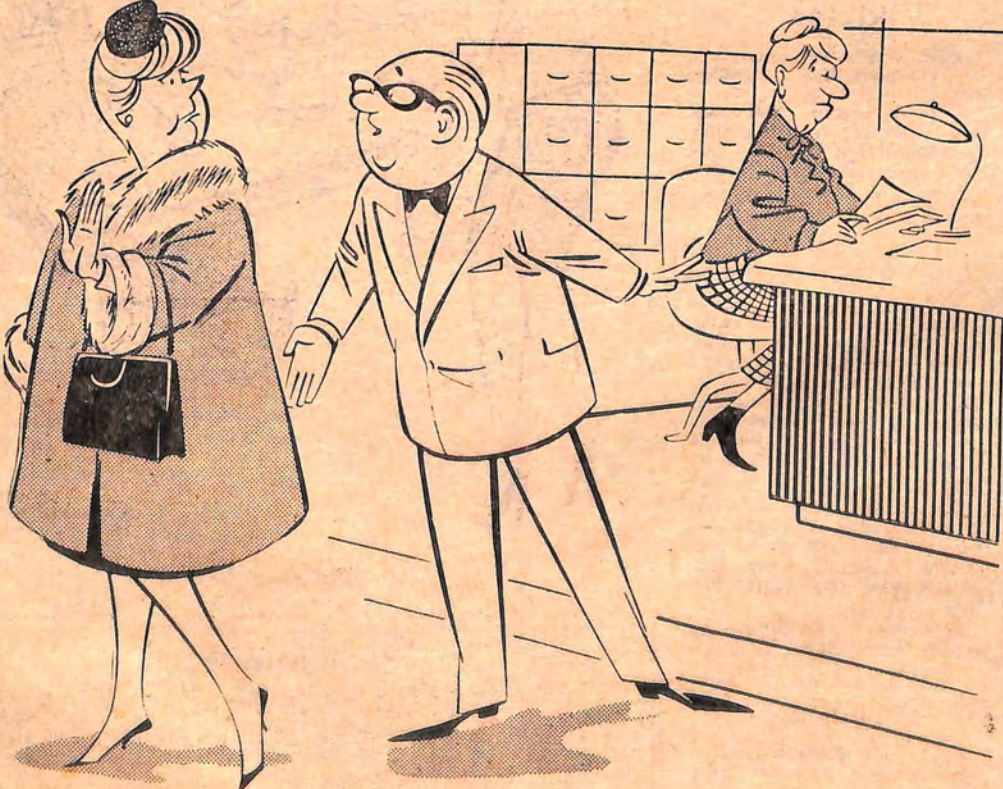
Çalma hastalığı

Ruh doktoru uzun zamandır tedavi ettiği hastasına sordu:

— Artık iyileştiniz değil mi?

Kleptomaniğinizden eser kalmadı?

— Evet doktor, iyileştim, şimdi sadece kıymetli şeyler çalıyorum...

— Ahlâksız herif... Bu kariya âşık olmuştun, değil mi?

— Evet ama karıeğim otuz yıl önce!..

Hızır Hafiye

Casuslara Karşı

BU SAYIDA :

Abidik + Gubidik = Küüüt!

Gelecek sayıda :

Neşeli haberler! — Papeller konuşuyor! — Neye niyet, neye kısmet? — Naciyenin kıvrışları!

Dünden BUGÜNE

DERLEYEN: Kudret Sinan

SEÇİLMİŞ HİKÂYE:

Kezban nine

TAM gazetemi okurken Kezban nine, elinde bir mektupla yukarı çıktı: — Müjde bey, hanımın mektup geldi. oku bakalım, ne diyor?

Eşim, bir haftadır Adapazarı'ndaydı. Kezban nineyle yalnızdım. O başımda dikilmiş, ısrarla mektubu okumamı beklüyordu. Oysaki mektup karımdan değil, Leylâ adlı bir arkadaşımındı. Leylâ, o akşam müzisyen arkadaşlarının geleceğinden söz ediyor; beni akşam yemeğine çağırıyordu. Bu genç kadınla aramızda, tam belirtemediğimiz bir ilgi vardı. Bu çağırışı ise bana çok mânâlı gelmişti; çünkü karımın yokluğunu biliyordum.

Sevincimi belli etmemek için kendimi zor tutmuştum:

— Mektup hanımdan değil Kezban nine; dedim. Hani bizim şu Leylâ hanım var ya ondan. Bu gece beni yemeğe çağırıyor da..

Kezban nine, memnun olmuştu. «Ben de zaten bugün yemek yapmağa vakit bulamamıştım; git orda yemek ye, ben de bir şeyler tükürürüm.» diyerek aşağı indi. Akşama iki saat vardı; traş oldum, yavaş yavaş giyinmek istiyordum. Ama elbiselerim ortada yoktu. Her tarafı aradım; yok, yoktu.

Kezban nineyi çağırdım. Elbiselerimin nerede olduğunu sordum.

— Sen bana ne var ne yok yıyka dememiş miydin bey? Onları da yıkadım, demesin mi? Aklım başımdan gitti. Pencereye koştum; elbiselerim, bumburuşuk, çamaşır ipinde sallanıyordu. Pantolonumun paçalarından, ceketimin kollarından sular sızıyordu.

Bir hayli kızdım, bağırardım, çağırdım ama; ne faydası var? Olan olmuş, fırsat kuşu elimden uçup gitmişti. Çünkü Leylâ'ya gitmek için başka ilet tutar bir elbisem yoktu.

Akşam üstü Kezban nineyi çağırdım; şunları söyledim:

— Nine; haydi çabuk çarşafını giy, Leylâ Hanımın evine git; ama dikkat et, harfi harfine şu sözleri söyleyeceksin: «Efendim, bizim bey birdenbire hastalandı. Gelemyecek, kusura bakmamamızı çok rica etti.» Anladın mı? Ben akşam yemeğini erken yiyeceğim, biraz köfteyle salata, biraz da üzüm isterim.

Gerçekten de hiddet ve üzüntüden başım ağrıyordu. Ortalık kararırken beni sofraya çağırdı Kezban nine:

— Köfte yapmamışlar bey; dedi. Üzüm-leri de yokmuş, ama Leylâ hanım alâ tavuk kızartması, patlıcan dolması, pilav, helva gönderdi... Şaşkınlıktan deliye dönmüştüm:

— Neler söylüyorsun Kezban nine? diye bağırardım. Bu yemekleri de nereden getirdin?

— Leylâ hanımdan getirdim bey; sen demedin miydin hastadır; gelemyecek, şunları isterim diye..

— Hay Allah belânı versin senin nine; ben yemeği senden istemiştin. Demek sen de gidip onlardan istedin ha?

Kezban nine, yapıklarından bir şey anlamamış, bakınyordu. Hiddetle onu kolundan yakaladım; eline iki lira tutuşturdum:

— Oldu olacak, ne yapalım; al şu parayı, çabuk çarşafını giy, köşe başında hani bir çiçekçi dükkânı var ya, parayı ona ver; iki liralık bir çiçek demeti yapsınlar, al Leylâ hanıma götür «Bizim bey, teşekkür ederek bunları gönderdi.» de bari kafasız karı.

Yarım saat sonra Kezban nine gelmişti. — Ne yaptın, inşallah bunu da berbat etmemişsindir; dedim.

— Göttürdüm; selâm söyledi. Ben de dedim ki «Ah hanımefendicğim, beyefendi kızdı. «Ben köfte istiyordum; patlıcan dolmasıyla tavuk kızartmasını ne yapayım?» diye bağırı, çağırı..»

— Vazgeç, sana göre değil, dolmuş bekliyor!

— Hay Kezban nine Allah belânı versin, neler yaptın sen? Bari çiçekleri verdin mi?

— Verdim verdim meraklanma bey; hatâ çiçekleri çok beğendi. «Bugün sana pek zahmet oldu teyze, yoruldun.» diyerek çıkarıp yarım lira verdi. Leylâ hanım ömründe hiç çiçek almamış mı nedir? Fiyatını bilmiyor olmalı. «Hanımcoğum, çiçekleri yarım liraya değil tam iki liraya aldım. Hünzür dükkancı ona bile nazlandı.» dedim. Leylâ hanım «Pekî öyleyse Kezban nine; bekle de parasını getiriyim.» dedi. Biraz kızarmıştı; utancından zahir. İki lirayı getirip verdi. Ben de yarım lirayı iade etmek istedim ama kabul etmedi. «O da senin olsun.» dedi. Al iki liranı bey!..

Artanını hatırlamıyorum; düşüp bayılmışım.

Saksâğan

✱

Şu rezil sarhoşlar

— Ne o yahu, pek neşesiz görüldüyorsun.

— Pek fenayım; Dün gece açıkta yattım, fena halde üşütmüştüm. Etlerim âdeta kıyıyor.

— Pencereyi açık mı bırakmıştın?

— Hayır efendim; açıkta dediğim, yani sokakta. Beş arkadaş meyhaneden döndüyorduk. Bir köşe başında nasılsa ayağım kaymış; düşmüşüm, kalkmağa uğraşırken yoruluktan sızıp uyuyakalmışım.

— Pekî beş arkadaşlık diyorsun; arkadaşlarınız sizi kaldırmamışlar mı?

— Ne gezer efendim? Tereslerin hepsi zil zurna sarhoştı..

SEÇİLMİŞ FIKRALAR:

Emsali gibi

Mahyacı Hafız İbrahim efendi, bir ramazan gecesi esası bir (Ya Hafız) kurmağa çalışırken, muvazenesini kaybett; tepe taklak minareden aşağı düştü. Bereket versin minarenin altından o sırada bir incirli geçiyordu. Hafız İbrahim, büyük bir talihi ve tesadüf eseri olarak adamcağuzun incir dolu küfesine girdi; böylelikle muhakkak bir ölümden kurtulmuş oldu.

Biçare mahyacı gerçi ölümden kurtuldu ama, minareden düşerken geçirdiği korku öylesine yüreğine işlemişti ki, bir daha değil minareye çıkmak, mahya kurmak; çok uzaklardan bile bir minare görse başı dönüp gözleri kararmağa başlıyor, geceleri rüyasında dizi dizi minareler görüp bağırarak uykusundan sınıyordu. Hem işsiz kalmış, hem de hastalıklı duruma düşmüştü.

Eşi dostu İbrahim efendiye; bir dilekçe yazıp Evkaf idaresine başvurmasını tavsiye ettiler. Halini usulüne göre anlatarak pekâlâ kendisine bir «Mâlülen Emekli» maaşı bağlanabilirdi.

Hafız İbrahim efendi, denileni yaptı. Ama evkafındaki ilgili daire bir türlü bu işin içinden çıkamamıştı. Dilekçesi daireden daireye yollanıyor, kimse ne yapacağını bilemiyordu. Nihayet bir gün yine bir odaya yollandı. Köşedeki masada kerli ferli bir adam oturuyordu. Hafız'ın uzattığı dosyaya şöyle bir göz ucu ile baktıktan sonra, kaleme davrandı; kâğıtlardan birinin boş kalmış bir tarafına «Emsali misullü muamelesinin icrası..» kelimelerini yazdı. Hafız İbrahim efendinin zaten cabrı tükenmişti. Bir de bu «Emsali misullü» sözünü görünce artık iyiden iyide tepesi atti:

— Emsali misullü mu? Maşallah beyefendi; diye homurdandı. Siz, minareden tepesi üstü incir küfesine düşüp de canını kurtaran bir emsalmi daha gösterin; ben, yemin olsun, bütün haklarımdan işte şuracıkta vazgeçeyim!..

Müthiş maharet

Barzılay efendi, her işte ihtiyatı severdi. Bu yüzden olsa gerek, arkadaşları onun bir gün bile bir işe zarar ettiğini görmemişlerdi. Hatta deprem, yangın.. gibi âfetlerden bile, herkes az çok zarar gördüğü halde, o mutlaka kârlı çıkmanın yolunu bulurdu. Meselâ Avrupa'ya ismarladığı mallar yolda zayıf oldu değil mi? Barzılay efendi, bu zayıf olmanın iki misli kâr sağlar, işin içinden sıyrılırdı.

Bir keresinde dükkânı yandı. Bu yangın, onun sermayesini dört misline çıkardı. Onun bu maharetini arkadaşları, meslekdaşları görmüyorlar; dehşetli kışkıyorlardı. Vapur kazalarında, yangınlarda kasid ihtimalleri akla gelmiş, ancak en ince eleyici sigorta kumpanyaları bile bu konuda bir ipucu elde edememişlerdi.

Barzılay efendi, son zamanlarda artık yaşlanmış, ticaretten çekilmeğe karar vermişti, niyeti Kuzguncuk sirtlarında geniş bir arazi almak, çiftçilikle uğraşmaktı.

Bu sırada, eski dükkân komşularından Mordehay efendi, bir gün ona rastladı:

— Nasıl? Barzılay; demek ticareti bıraktın?..

— Ne yaparsın dostum; artık yoruldum. Biraz dinlenmek istiyorum. Simdi çiftlik işleteceğim. Malûm ya ihtiyarlık; tehlikeli ticaretten korkuyorum.

— Pekî, çiftlik işletmek tehlikesiz mi?

— Onun da korkuları var ama, ben çarelerini düşünmüştüm; meselâ araziye doluya karşı sigorta ettirdim.

Mordehay efendi, arkadaşına dikkatli dikkatli bakıyordu. Bir şeyler söylemek istediği belliydi. Bir türlü karar veremiyordu. Niha yet dayanamadı; usulca arkadaşının kulağına eğildi:

— Bilirsin benden söz çıkmaz Barzılay; dedi. Ama çok merak ediyorum, peki doluyu nasıl yağdıracağını?..

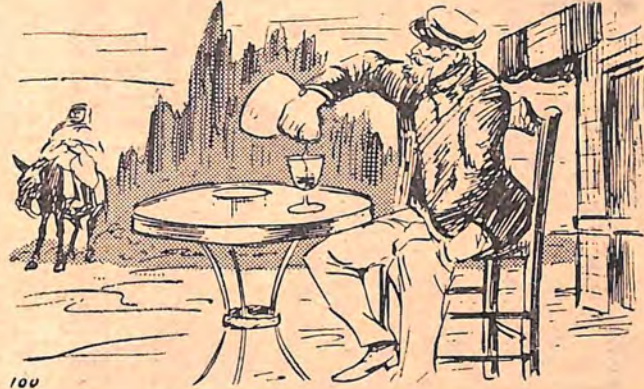
TARASKONLU TARTAREN

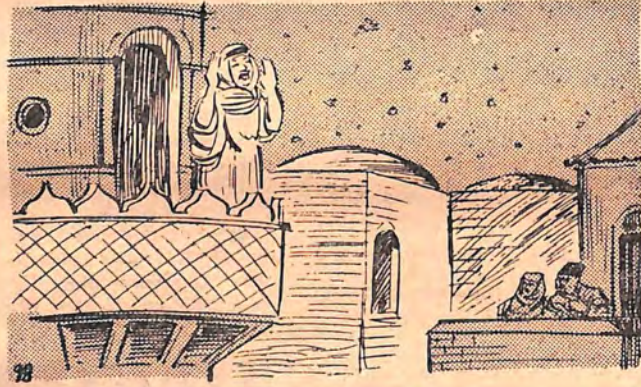
Alphonse Daudet'den II
Resimleyen: BULEN SEREN

97 Kasaba içinde o kadar güzel hâtıralar bırakmış olan bu Seyyid Tartri bin Tartri'nin, bizim sevimli Taraskonlu Tartarenimizden başka birisi olmadığını artık keşfetmişsinizdir! Kahramanımız arap şehrinin merkezinde, içinde bir avlusu, muz ağaçları, serin dehlizleri, şadırvanları bulunan mini mini, güzel bir yerli evi kiralamıştı. Orada, sevgili mağribi bayaniyle birlikte, bütün gün nargile içerek ve misk kokulu reçel yiyerek, her türlü gürültüden uzak yaşıyordu. Behiye, efendisini eğlendirmek için, elinde tefi, beyaz dişlerini gösteren gülücüklerle, akşamlara, sabahlara kadar göbek atıyordu.

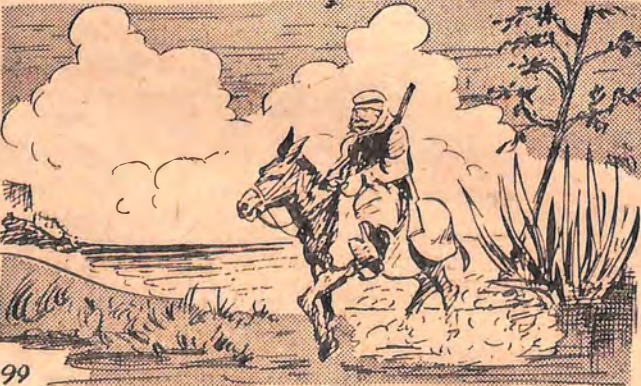
100 «Aman mösyö Tartarenciğim, o sarık ne?.. Türk olduğunuzu söylüyorlar, gerçek mi?.. Ey, nasıl bakalım, küçük Behiye hâlâ (Güzel Marco) şarkısını söylüyor mu?» Tartaren «Güzel Marco mu, dedi, kendisinden bahsettiğiniz kimse namuslu bir mağribi kızdır ve Fransızca bir tek kelime bilmez kaptan!» «Kim, Behiye mi bir kelime Fransızca bilmiyor? Şaşarım aklınıza!» Kaptan daha çok gülmeye başlamıştı. Sonra, Tartaren'in zavallı suratını görünce sözü değiştirdi. «Doğru, belki o değildir. Yalnız mağribi kadınlarla Karadağ prenslerine fazla itimad etmeseniz, daha hayırlı olur mösyö Tartaren»

98 Seyyit Tartri ve sadık zevcesi, akşamlarını ekseriya, evde çatı hizmetini gören ve şehre hâkim olan beyaz, büyük taraça üzerinde geçirirlerdi. Bazı akşamlar, rüzgârın taşıdığı kitaras seslerinin arasından birdenbire, yüksek ve berrak bir ses, bir yıldız demeti halinde, gökyüzüne yavaşça dağılır ve yakındaki camii minaresi üzerinde, harikulâde bir âhenkle Allahın büyüklüğünü terennüm eyleyen yakışıklı bir müezzin görünürdü. Behiye kitarasını bırakır, müezzine çevirdiği büyük gözlerinin ezanı haz ile içtiği zannolunurdu. Taraskon, yüzünü kapa! Bunların tesirinde kalan Tartaren'in dininden dönmeyi düşünüyordu.

101 Bir müddet sonra Tartaren, kaptanın hediye ettiği bir paket tütünle evine dönmüştü. Tütünün sarıdığı gazetede doğduğu şehrin ismi gözüne çarpmıştı. Haberi heyecanla okumaya başladı. «Taraskondan bildiriliyor: Şehir büyük bir endişe ve merak içindedir. Afrikaya giden aslan avcısı Tartaren'den aylardanberi bir haber alınmamıştır. Kahramanımız acaba ne oldu? O ateşin dimağ, o cür'et ve cesaret timsali, o maceraperest ruh ta, birçok avcılar gibi kumlara mı gömüldü yoksa? Postlarını Belediyeye vaad ettiği atlas aslanlarının dişleriyle mi parçalandı. Korkunç şüpheler!

99 Mavi semalı ve ılık rüzgârı bir ikindi vakti, Seyyid Tartri katrına binmiş, küçük korusundan yapayalnız geliyordu... Şehre girerken birdenbire kuvvetli bir ses onu uyandırdı. «Vaay, tıpkı mösyö Tartaren!» Kulları bu isme ve âhenginde neşeli bir cenup şivesi bulunan bu sese karşı Taraskonlu başını kaldırdı ve kendisinden iki adım ötede, küçük bir kahvenin kapısında apsent içmekte olan Zouave vapurunun kaptanı Barbassou'nun palamut renkli simasını gördü. Tartaren katırını durdurarak «Vay bonjur Barbassou...» dedi. Barbassou, cevap verecek yerde, kıs kıs gülmeye başlamıştı.

102 Maamafih şehrimizin Panayırına gelen bir takım zenci tacirler, çöl ortasında Tombouctou'ya doğru giden bir Avrupalıya tesadüf ettiklerini söylüyorlar ve bunların tariflerine göre o Avrupalının Tartaren olduğu anlaşıyor. Allah Tartarenimizi bize bağışlasın! Bunu okuduğu zaman Taraskonlu kızarıp sarardı, titredi. Bütün Taraskon ve Taraskonlular gözünün önüne geldi. Onların korkularının tam aksine, dalmış bulunduğu safahat âleminde tiksinerken, utançla ağladı. Birdenbire yerinden sıçrayarak: «Aslan avına! Aslan avına!» diye haykırdı ve çadırın, eczanenin, silah sandıklarının, konserverlerin bulunduğu tozlu odaya doğru fırladı! (Devamı var)

ÖMÜR BOYUNCA AYLIK GELİR

Her ay
75 Öğrenciye
2 Sene müddet ile
250 Lira Burs

ÇEŞİTLİ PARA İKRAMIYELERİ

TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI

(Basın: 4610—A—2611—81)

**REKLAMINIZI
GAZETE VE DERGİLERLE
DEĞERLENDİRİN!**

**BASIN
İLÂN KURUMU**

**YURT İÇİ VE YURT DIŞI REKLÂMLARINIZ İÇİN
HİZMETİNİZDEDİR**

Genel Müdürlük :
Cağaloğlu, Türkocağı Caddesi No. 1
İstanbul

Telefon : 27 66 00 - 27 66 01
Telgraf adresi : BASINKURUMU

(Basın: 4348—82)

PALAVRA yarışı

Ceylân avı

Bir kış gılnü, ava çıkmıştım. Karıma söz verdiğim için mutlaka bir geyik avlayacaktım. Yanımda iki kurşundan fazla yoktu, onun için çok dikkatli olmam gerekiyordu.

Biraz ilerledikten sonra çok güzel bir ceylâna tesadüf ettim, nişan aldım, tetiğe dokundum. Ne yazık ki, ceylân yerinden bir adım çekilmişti, kurşun burnunun üzerinden geçti. İkinci defa, gene ateş ettim vuramadım. Ceylân gene çekilmiş, orda duruyordu. Bu sefer sinirinden ne yapacağımı şaşırdım. Hemen ağaçtan sarkan bir kırızı tüfeğime yerleştirdim, tetiği çektim ve ceylân olduğu yerde yıkıldı.

Ceylânı kestiğimde bir de ne göreyim, hayvancağız beyin sulanmasından gitmemiş mi?..

Ayşe Öcal

6. durak Anıl sokak No: 34/2
Yenimahalle — Ankara

O çakal bu deve

Bir tiren yolculuğunda İzmirin meşhur palavracısı Çakal Mehmetle Bursanın meşhur yalancısı Deve Fikret karşı karşıya gelirler.

Biraz sohbetten sonra başlarlar palavraya..

İzmirli Çakal Mehmet:

— Fikret'ciğim, der geçen gece bağda tüzüm yemeye çıkmıştım. Mübarek hava da bozuktuk. Bir şimşek çaktı, Allah seni inandır-sın kardeşim tam iki yüz çakal saydım!

İstihzalı istihzalı gülen Bursalı palavracı, Fikret dudak bük-ker:

— Bursalı Deve Fikret: O da bir şey mi kardeşim?.. Bizim Bursada bir deve var Uludağ'dan boynunu uzatıp Yalova kap-healarından su içer.

Buna dayanamayan İzmirli:

— Aman Fikret'ciğim şu de-veyi düze indir de bir görelim, der.

İzmirlinin lafı bitmeden Fikret atılır:

— Mehmetciğim sen çakal sa-yısını yüze indir ben de deveyi düze indireyim.

Oktay Hasdıkci

T. C. G. Bornova Gm. K.
Gölcük

Dalgıç

Çeşitli milletlere mensup pa-lavracılar oturmuşlar dalgıçlık-tan konuşuyorlardı. Her biri kendi memleketlerindeki dalgıç-ların ne kadar marifet sahibi olduklarını sayıp döküyorlar ashında birbirleri ile palavracı-lık yarışı yapıyorlardı. Nihayet bir tanesi:

— Bizim memlekette öyle mükemmel dalgıçlar var ki denize bir 25 kuruş atıyorsun hemen dalgıç, onu bulup çıkarıyorlar, dedi.

O ana kadar memleketinin dalgıçlarının nasıl marifet sahibi olduklarını anlatmamış olan Meşhedi lafa karıştı:

— O bir şey mi? Bizim memle-ğette öyle eyi, öyle işgüzar dal-gıçlar varkim, koca Umman dennizine bir altın atarsın iç-çeri, hemmen bozdurup çıkarır dışşarı...

Mehmet Kara

Asliye Hukuk Mahkemesi
Zabıt Kâtibi
Bulancağ

Cici

— Aaaa, herif gittikçe azıyor..
Nerdeyse odama girecek!

Doğrusu da bu

Amerika'da bir gazete «kadın-larla gazetelerin münasebeti ne-dir?» diye bir anket yapmış; ge-len cevaplar içinde en enteresa-nı seçilen şu olmuş:

«Parça parça doğranan bir ga-zete hiçbir kadını ilgilendirmez ama, parça parça doğranan bir kadın bütün gazeteleri ilgilendirir...»

Akbaba

Haftalık Siyasal Mizah Mecmuası

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fillen idare eden:
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer
Akbaba Matbaası

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

Abone bedeli: Yıllığı 50 Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıl-lığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak mas-rafa ayrıca alınır.

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi,
No. 8-10 Daire: 3. İstanbul

İLÂN FIATI: Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Fiati: 100 kuruştur.

Milletler Gülüyor

Yanardağ

Bir turist grubu Etna yanardağını seyrediyorlardı. Bir Amerikalı heyecanlı, heyecanlı:

— Korkunç bir şey, dedi. Muhakkak cehennemden geliyor bu lavlar..

Bunu duyan Hollandalı bir turist yavaşça karısının kulağına eğildi:

— Şu Amerikalıların da bilimcikleri şey yok!

Dans

Genç ve güzel kadın, ilk defa kendisiyle dans eden erkeğe tatlı bir sesle sordu:

— Dansı çok mu seviyorsunuz?

— Hem de nasıl! Çılgınca...

Güzel kadın, daha tatlı, daha cilveli bir sesle:

— O halde dansı öğrenmeniz gerektir.

Şoförün oğlu

Milnor, karşılaştığı şoförünün küçük oğluna takıldı:

— Benim kim olduğumu biliyor musun?

— Tabii biliyorum.

— Söylersen sana bir dolar vereceğim!

Küçük çocuk, kendinden emin bir tavırla:

— Çık doları, dedi. Sen istediğin zaman, babamın arabasına binebilen adamsın!

Arzu

Yıllardır birbirini görmeyen iki arkadaş yolda karşılaştılar. Tom:

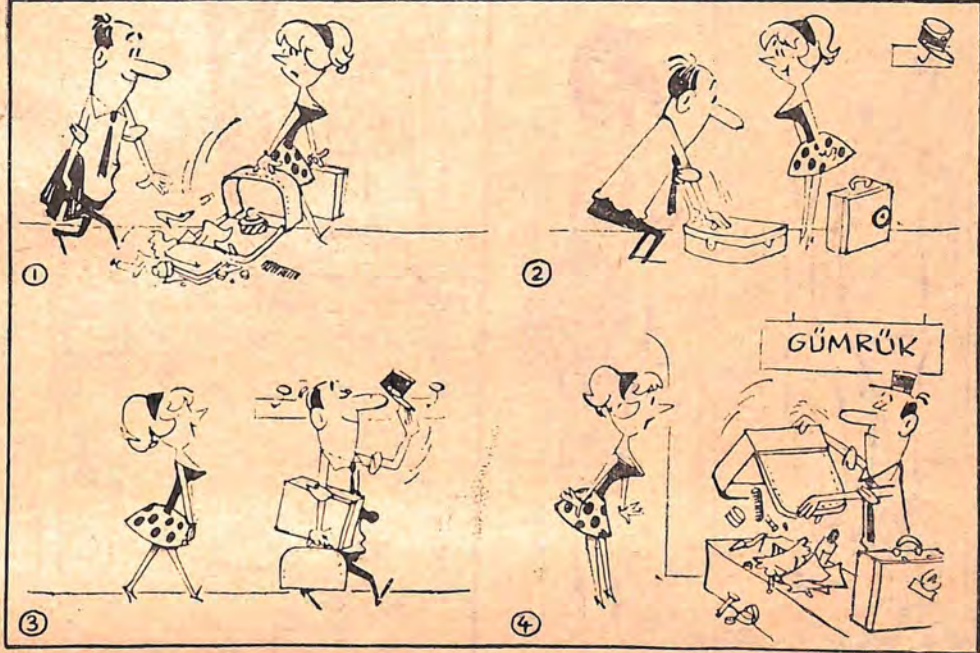
— Evlendiğini duymuştum, karımı görmeyi çok arzu ediyordum!

Fred, içini çekti:

— Dostum, bunun arzu edilecek bir şey olduğunu mu zannediyorsun?

— Evlenmemiz günlük hayatımızı hiç değiştirmeyecek karıcığım, sen çalışmana devam edeceksin, ben de tenis oyununa...

Yazısız hikâye

Bozuk çalışıyor..

Doktor, muayene ettiği hastaya:

— Kalbin muntazam işlemiyor, zannedersem bu içkiden ileri geliyor!

Hasta, dudak bükerek:

— Aman doktor, dedi. Bu işte bir yanlışlık olacak, ben muntazam içerim!

Sır

Biri, arkadaşına dert yanıyordu:

— Sana bir aile sırrımızı açıklayım, karımla on sene evliyiz, hâlâ bana, kazandığım parayı nereye harcadığını söylemez!..

Baskın

Umulmadık bir zamanda eve dönen koca, karısının yarı çıplak bir halde durduğunu, tablada kocaman bir püronun hâlâ yanmakta olduğunu görünce küplere bindi:

— Kalkak, bu püro nereden geldi?

Kadın şaşırmıştı, kekeliyerek:

— Şey.. Şey kocacığım..

Koca lâfını kesti:

— Kocacığım lâfını bırak şimdi, söyle nereden geldi bu püro?

Bu sırada gardroptan bir ses yükseldi:

— Ne duruyorsun?.. Havana-

dan geldi diye cevap versene!..

Kadın ve aşk için demişler ki...

* Evlenmeden evvel hayatım ağacında bir meyve idi.. Evlenince de yenmez hâle geldi..

* İnsanlar ne tuhaftır, sevdikleriyle evlenmezler, evlendikleriyle de sevişmezler!

* Evlenip bekâr hayatı sürmek, işte her erkeğin dileği!..

* Kadını çok anlayan onu az sever.

* Kısıkanglık aşkla beraber doğar, fakat onunla beraber ölmez.

* Karımın beni çocuklarıyla mukayese etmesine bir türlü aklım almıyor!

Striptiz

Moris, heyecanlı heyecanlı, komiserin odasına girdi:

— Olur şey değil bay komiser.. Her gece saat yedide bizim karşıki apartımanda bir kadın çıncıplak soyunuyor.

Komiserin keyfi yerinde idi, gülümseyerek:

— Bedava striptiz seyrediyordum diye şikâyet mi geldin, dedi.. Doğrusu ben senin yerinde olmayı çok isterdim.

Moris somurttu:

— Benim yerimde olsaydınız güldürürdüm..

Komiser, göz kırptı:

— Kadın o kadar güzel mi?

Moris:

— Onu demek istemiyorum.. Soyunan kadın, benim karım!

Yeni hizmetçi

Evin hanımı, yeni aldığı hizmetçiyi karşısına almış, yapacağı işleri ve evin âdetlerini anlatıyordu:

— Tam saat sekizde akşam yemeğini bitirmeliyiz, böylece arabayla bir gezinti yapıp yatmadan önce biraz temiz hava almalıyız..

Hizmetçi memnurluğunu gösteren bir gülümseme ile:

— Peki madam, dedi. O halde bulaşıkları döndüğümüz zaman yıkarız!..

— Bırakın beni... Hem de sizin doktor Rossi olduğunuza pek emin değilim!

Dünya Karikatürleri

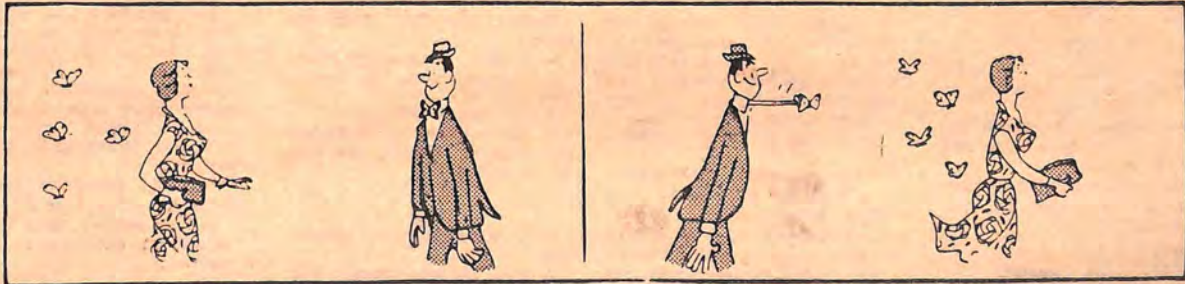

-NASIL, ŞİMDİ DE BOYUN
KISA DİYEMEZSİN YA?..

-AAA, BAK SEVGİLİM, BAHAR GELMİŞ...

Reynet

YAZISIZ

-İŞLER BİR AZ DAHA BÖY-
LE KESAT GİDERŞE EV-
LENECEĞİM...

-BANA BİR ÖPÜCÜK VERMEZSENİZ GİTMEM!
-PEKİ, HADİ GİT!

-EĞER YARIM SAATE KA-
DAR BİRİSİ GELMEZSE
GİDİP TEK BAŞIMA YA-
TACAGIM!..

Bu yılın 2 inci çekilişinde

BİR MİLYON

liralık ikramiyeler

5 adet

100.000 LİRA

5 adet

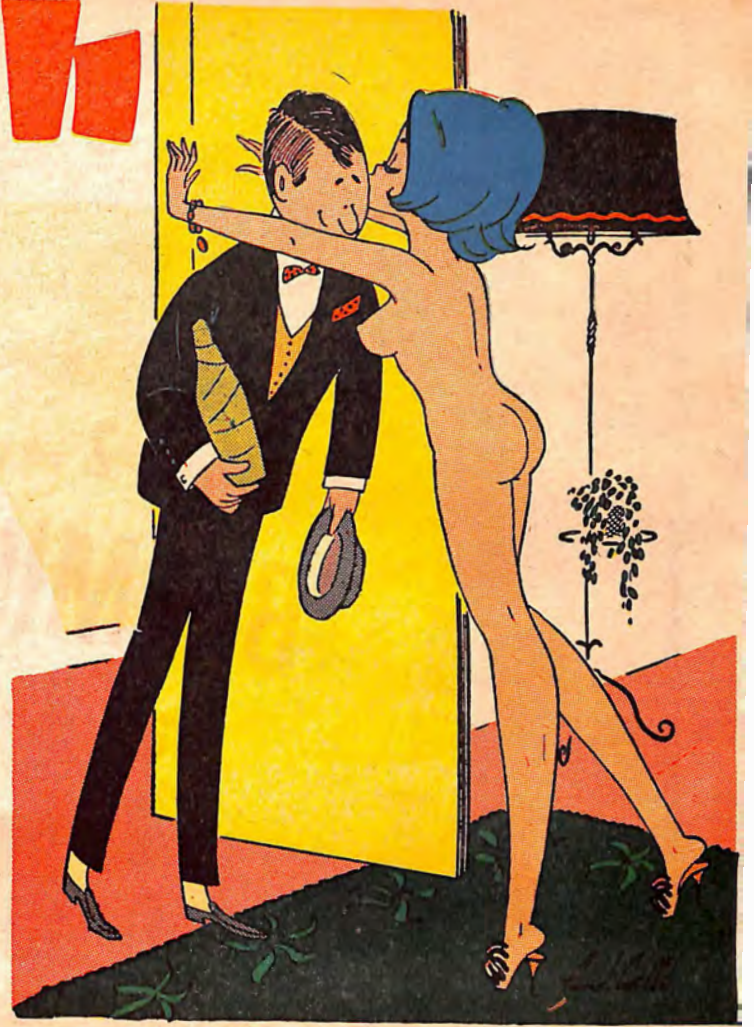
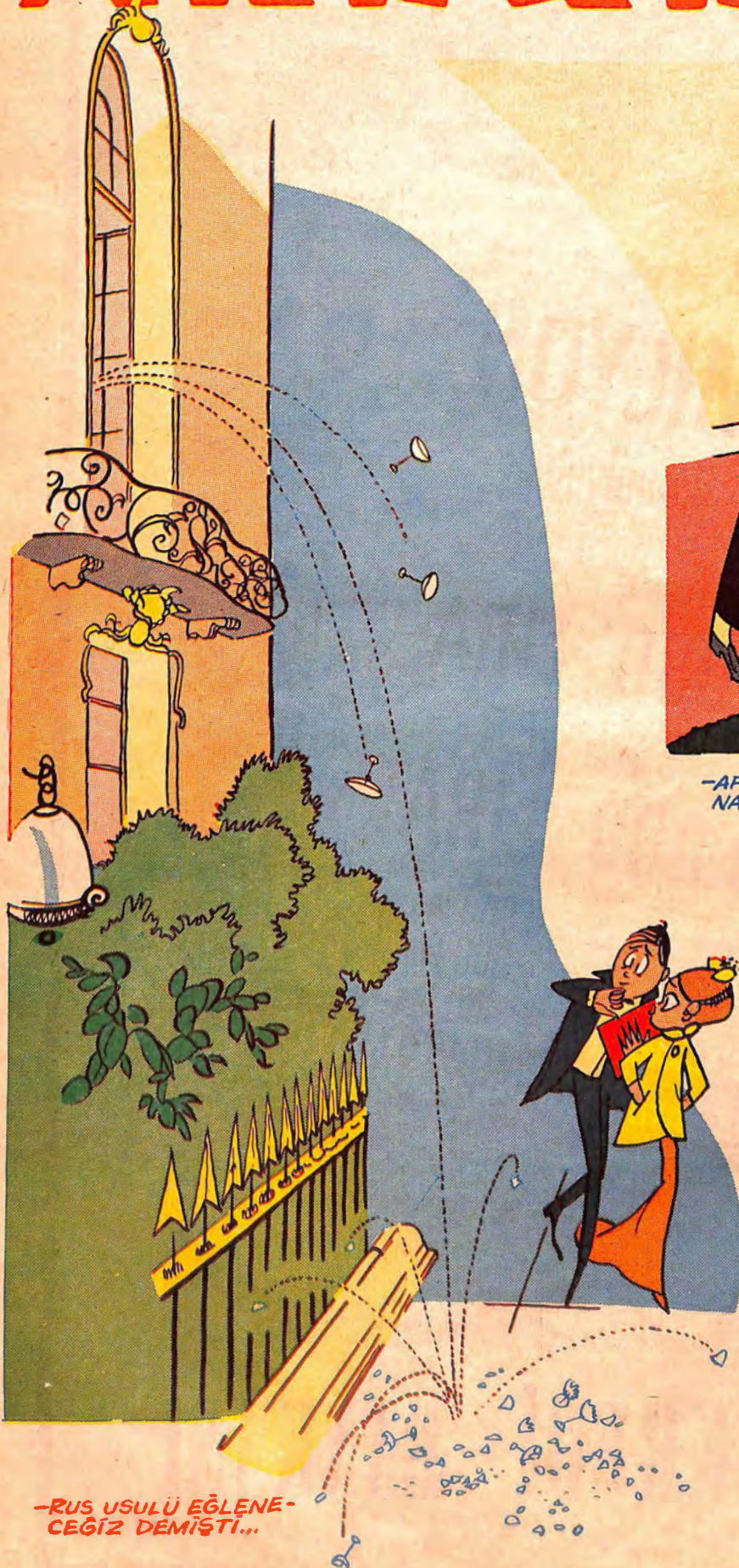
50.000 LİRA

15 adet.....	5.000 lira
200 adet.....	500 lira
750 adet.....	100 lira

SON PARA YATIRMA GÜNÜ: 21 MAYIS

YAPI VE KREDİ BANKASI

AKHAK

-AFEDERSİN, ÜSTÜME BİRŞEY ALAMADIM, TIRNAKLARIMIN CİLÂSİ DAHA KURUMAMIŞ...

-SIRTİ BİRAZ FAZLA AÇIK DEĞİL Mİ?..

-RUS USULÜ EĞLENE-
CEĞİZ DEMİŞTİ...